

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVIII Vasaris – February 10, 1983 Nr.6

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Kas būtų be Hitlerio?

Paralelės tarp 1933 ir 1983 metų

Vytautas Meškauskas

Sausio 30 d. suėjo penkiasdešimt metų nuo Hitlerio pasiskyrimo Vokietijos kancleriu. Ta proga pasirodė visa eilė straipsnių, svarstancijų, ar būtų buvę galima nuo to išsigelbėti. Daugiausiai -- turint galvoje žydų naikinimą. Iš tikro, tačiau, Hitlerio aukomis tapo visa Rytų Europa, neišskiriant nei mūsų. Juk Lietuvos nepriklausomybė pasibaigė Hitleriui susitarus su Stalinu.

Prisimenant buvusią situaciją Vokietijoje, bei visoje Pietų, Centro ir Rytų Europoje, reikia konstatuoti, kad Vokietija, kaip ir daugumas tos srities valstybių, nebūtų galėjusi išvengti diktatūros - daugiau ar mažiau autoritarinio režimo. Juk demokratija išsilaikė tik Šveicarijoje, Čekoslovakijoje ir Suomijoje. Mat, ūkinė padėtis buvo visur tokia bloga, kad išeities ieškota griežtame režime. Italijoje jau tuo laiku ilgiau praktikuojamas fašizmas atrodė net užsieniečiams ne tik priimtinas, bet ir sektinas.

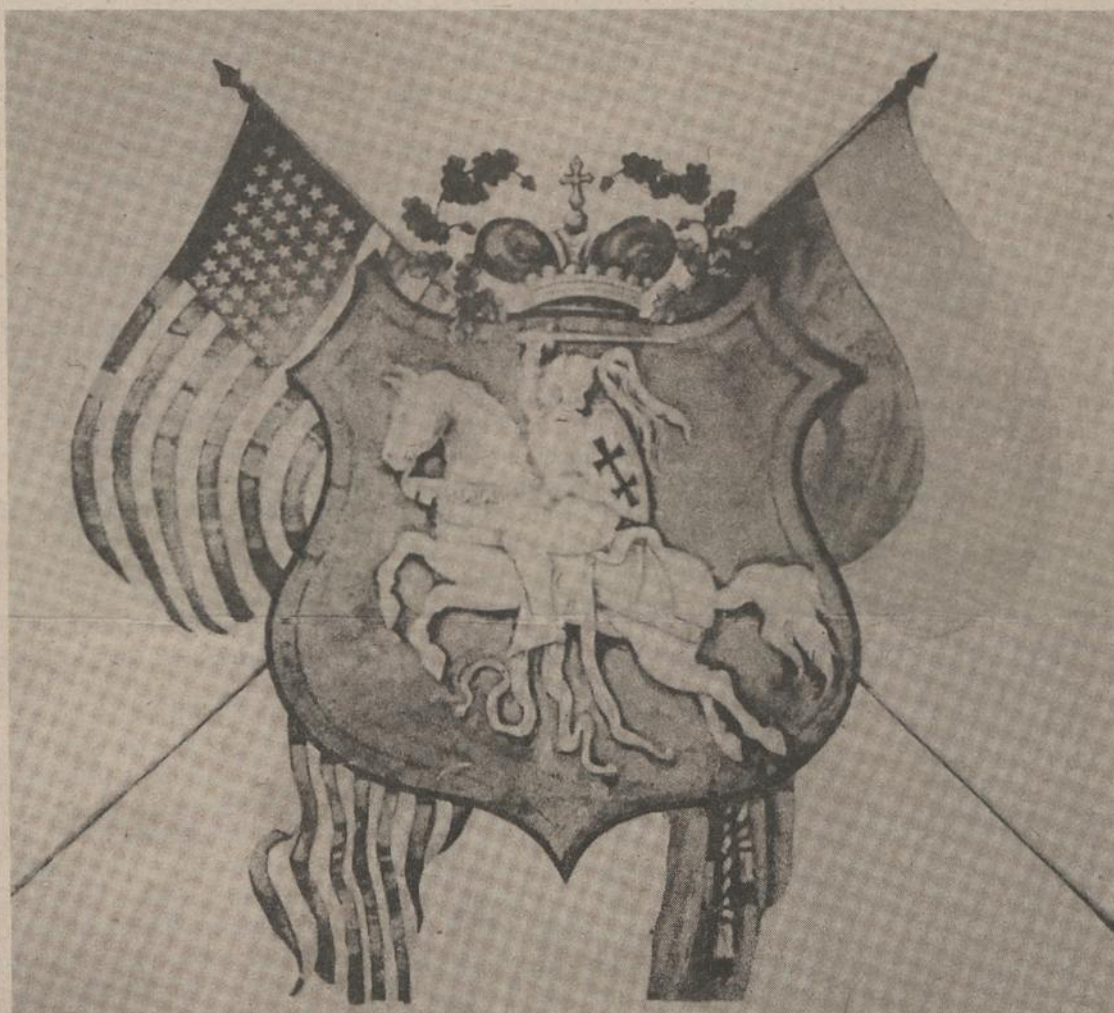
Už tat reikia sutikti su istoriku A.J.P. Taylor, tos sukakties proga N.Y. Times teigiančiu, kad atgal žiūrint negalima rasti momento, kada Hitlerio kopimas į valdžią galėjo būti sustabdytas. Į valdžią jis juk buvo pakviestas ateiti visai legaliu būdu. Tiesa, nacių partija neturėjo absoliučios daugumos, tačiau ir kitos partijos negalėjo jos sudaryti, nesusidėdamos su komunistais. Hitleris daugeliui atrodė geresnis pasirinkimas.

Kai jis pirmą kartą, kaip didžiausios seimo partijos vadas, paprašė senjojo prezidento kanclerio posto, Hindenburgas tai padaryti atsisakė. Jis aiškino, kad negalės valdžios atiduoti vienai partijai, kuri yra vienašališkai nusistačiusi prieš visas kitas partijas! Hitleriui jis net pirštu pagrasino, kad tas nesugalvotų perversmo: tuo atveju - 'Herr Hitler, ich schiesel!' Tai buvo 1932 m. rugpjūčio 13 diena.

Kodėl Hindenburgas pakeitė savo nuomonę po pusės metų? Nerandant kitos išeities, konservatyvų politikas von Papen sugalvojo, kad Hitlerį reikia pakviesti į koaliciją, perduodant jam valdžios daugumą, tačiau konservatoriams paliekant raktines Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijas. Net su prezidentu Hindenburgu Hitleris negalėtų matytis jam (von Papenui) nedalyvaujant. Tokiai kombinacijai pritarė stambieji pramoninkai, tačiau jėgos buvo nelygios. Hitleris užpakalyje savęs turėjo didžiausią masinę organizaciją. Ir intrigantas jis nebuvo blogesnis už von Papeną. Hitleris gavo ir katalikų Centro partijos paramą, už pažadą neliesti katalikų mokyklų. Hindenburgui mirus, jau nebuvo kito autoriteto Hitlerį sulaikyti.

Taip buvo Vokietijoje. O kaip i tai žiūrėta Vakarų Europoje, kuri būtų galėjusi ginklu išsikšti? D. Britanija ir Prancūzija dar nebuvo atsigavusios nuo Pirmojo Pasaulinio karo. Daug kam atrodė, kad Vokietijai primesta Versalio sutartis buvo ir neteisinga, ir per žiauri, o bedarbe joje per didelė. Hitlerio iškilimas buvo laikomas išplauku-

(Nukelta į 4 psl.)

Lietuvos herbas vartotas Amerikos lietuvių parengimuose dar prieš I-ąjį Pasaulinį karą.

Jaunimas protėvių pėdų paunksmėje

Balys Auginas

Šis straipsnis autorius dedikuoja mūsų jaunimui, trokšdamas, kad jaunieji labiau pažintų savo tautos praeitį, ne nutrauktų likiminės kartų grandies ir priartėtų arčiau savo tautos kamieno.

Kiekvieną kartą, kai minime savo tautos didžiulias šventes, istorines sukaktis, buvusius nepriklausomo gyvenimo kultūrinius laimėjimus bei mūsų valstybinio gyvenimo reikšmingus momentus, man prieš akis pasivaidena išblaškytos šeimos tragiškas paveikslas. Regiu nejaukiam šaltam name vienišą motiną. Ašarotom akim ji žvelgia į tuščią, nebylę užustalę. Ten kadaise šypsodamasis sėdavo jos vyras, čiauškdavo spindinčiom akim vaikai. Dabar ji vienai viena, vienuklė kalbasi su sienoje kabančiais šeimos atvaizdais... Jie primena jai buvusią laimę, saulėtus gyvenimo metus, neišdraskytą šeimos židinį. Tai praeitis. Tai istorija. Tai visa, kas jai dar likę...

Prisiminimai...

Kažkas yra pasakęs, kad tik labai seni ir bepradėdą vaikėti gyvena vien prisiminimais, o jauni, pajėgūs, ryžtingi ir kovingi kuria dabartį ir drauge istoriją... Bet ar ne dabartis, rytdienos šviesoje, išvirsta į ne-

grįžtamą praeitį? Ar ne iš praeities klaidų, iš blaivaus praeities vertinimo yra kuriamas geresnis, tobulesnis ir šviesesnis ateities rytas? Visiškai paneigti praeitį būtų neprotinga. Bet ir joje paskęsti, nematant šios dienos saulėtekio ir ūkanų skriejančių dabarties įvykių, kurie jau savaime nepakartojamai įeina į praeities šešėlius, būtų taip pat netikslu. Taigi, visokios tautinės šventės, visokeriopai minėjimai vertintini, kaip pozityvi, prasminga ir logiška būtinybė.

Ir iš tiesų, argi visa mūsų tauta nėra toji nelaiminga, išblaškyta šeima, buvusias savo prasmingas ir laimingas gyvenimo valandas prisimenanti ant svetimos uolos?

Vieni mūsų gyvena, nors ir apiplėštuose, bet nuosavuos namuos, kiti — išsi-sklaidę po pasviečius. Vienok brangių mūsų tautai įvykių ir dienų nepamiršta. Kur tik galime, spiečiamės į būrį. O kas prievarta sulaukomas — bent mintimis sugrįžta į savo buvusius namus po mėlynąją tėviškės dangaus skara, į garuojančias gyvybės želmeniu gimtąsias dirvas. Ir štai, tokių praeities prisiminimų metu, mes tarsi dvasiškai susiliegame į vienybę taut-

tos kūną, su tais pat jausmais, su tais pat troškimais ir viltimis. Tautinės šventės mus jungia, verčia pajusti, kad esame to paties kamieno šaka ar mažytė atžala. Jų metu pajuntame savo priklausomybę ne vien šeimai, bet ir tautai.

Mus riša draugėn bendra kalba, bendri papročiai, amžių sąvartoje subrendę tradicijos ir tas, kad ir mažo krašto, žemės sklypelis, į kurį buvome įaugę visomis savo gyvybės šaknimis. Susibūrę krūvon, tarsi nušluostome kasdienybės dulkes nuo savo tautos praeities. Ir tada mūsų tautos ir mūsų valstybinio gaivališkumo praeities paveikslai tampa nuostabiai prasmingi, artimi, gražūs ir romantiški.

Kaip medis, berdamas sėklas, išaugina didelį mišką — lygiai taip mūsų žmogiškoji prigimtis želia ateitin buvusių, esamų ir būsimų kartų buitimi, žygiais ir idealais. Gamtoje regime nepertraukiamą tęstinumą grandinę, logiškai sujungtą gyvybės ir mirties ryšiais. Žmonių gyvenime — lygiai tas pat. Senieji moko jaunuosius įgyto patyrimo, perduoda ne tik žinias, bet ir skiepia jiems savo troškimus, neįgyvendintas svajones, patiki tolimesnio gyvenimo vairą; anie brandi-

(Nukelta į 6 psl.)

PRANEŠAME AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINĖS SĄJUNGOS NARIAMS IR LIETUVIŲ
VISUOMENEI, KAD Š. M. VASARIO 5 D. MIRĖ ŠIOS
SĄJUNGOS GARBĖS NARYS, VYRESNIOJOS KARTOS AKTYVUS
VISUOMENININKAS, LIETUVOS KARIUOMENĖS
KŪRĖJAS-SAVANORIS, KAVALERIJOS KAPITONAS,
1ST KORPUSO NEO-LITHUANIA BUVĖS VALDYBOS
PIRMININKAS

A. A.
JURGIS KIAUNĖ,

PASTARUOJU METU GYVENĘS PUTNAME.
PALAIDOTAS 1983 M. VASARIO 8 D. NEW YORKE.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA
SKELBIA SEPTYNIŲ DIENŲ GEDULĄ.

ALT S-GOS VALDYBA

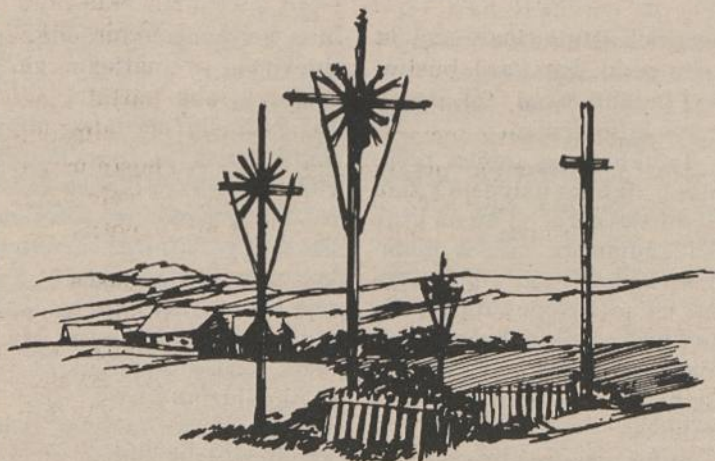

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Tėvynė širdyje

JONAS ŽVIRBLIS

Tėvynė atsiminimuose, kuriuose žmogaus gyvenimas yra pripildytas svajonėmis, sapnais. Tėvynė yra didžiausia liudininkė pirmųjų iš tėvų išmoktų žodžių. Tai blizgas deimantas, šviesa gyvenimo keliuose.

Nebuvimas tėvynės. Be tėvynės žmogus jaučiasi tuščias. Mano ji tėvynė šiandien yra be rytojaus, prakaito kampas, su tautiečių užčiauptais šypsniais, užčiaptomis lūpomis. Ji yra lyg verkiantis beržas, kuriame gegutė kukavo, kada motintytė mane lopšely lingavo. Tėvynė — Lietuva — dabar yra lyg naktis be žvaigždžių, poezija be sparnų, kalėjimas, kuriame mano vaikystės, jaunystės dienos yra uždarytos.

Dar tebeturiu tėvynę. Žinau, kad turiu tėvynę, nes dar nebaigiau dėl josios išlieti ašaras, dar nesibaigė apie ją sapnai, dar nepažūdžiau vilties į josios laisvę. Žinau, kad turiu tėvynę, nes joje gimiau. Tėvynė tėvų žemė, gimtasis kampelis. Tėvynė susikūrė manyje, ji seka manosios vienatvės žingsnius, ji yra mano atsiminimuose.

Žinau, kad turiu tėvynę ir josios ateitį kiekvieną rytmetį pavedu į Gailestingo Dievo galybę: "Aš į Tave, o Dieve, kreipiuosi; mane išklausysi, nes Tu didžiai geras. Išvaduok tėvynę iš komunistinės dumblynės (pagal PS 68:14-15)."

Aš atsimenu tėviškės dangaus šviesybę, žiemos pustymus, vasaros žaliojan-

čias pievas. Čia nebuvimas tėvynės nėra tik žodis, bet skausmas.

Tėvynės vėliava. Vėliava yra tautos simbolis. Ji išreiškia tautos laisvę. Mano kambariuose yra trys lietuviškos vėliavėlės, kurios primena lietuvių tautos istorijos skausmus, pergale, garbę, josios didvyrius.

Vėliava yra laisvės giesmė, ramybės, meilės himnas. Vėliava niekada nemiršta, ji tikrai viena palieka, nes vėliava yra tėvynės visa siela, žemai dangaus, virš tėvynės žemės. Suprantu vėliavos kalbos juoką ir verkimą. Vėliava yra motina, šeimos židiny — visa tėvynė, kuri glūdi mano širdyje. Ji šaukia: mano vaikai — lietuviai. Apginkite mane, nes aš tebesu gyva, aš tebekalbu meilę: mylėkite savąją tėvynę.

Tėvynė yra atsiminimuose — gyvenimo trupinėliai įvynioti į meilę ir skausmą. Nedidelė mano tėvynė. Todėl aš ją nešiojau ir nešioju širdyje. Nematau kelio, kuriuo aš pas tave galėčiau grįžti, pabučiuoti pievas, kurias šventosios upės pavasary plovė.

Tėvynės ateitis priklauso ne tiems — komunistams, kurių nekenčia Dievo, nors pagal juos Dievo nėra, bet Lietuvos ateitis priklauso tiems, kurie Dievą myli.

Psalmynas kalba: (Ps. 66:4-5) V. Dieve, Tave tegarbina tautos, tešlovina visos tautelės. Visa žmoni-

Kartais tenka sutikti iš Lietuvos į Vakarus atvykusių optimistiškai nusiteikusių 'tarybinių svečių', kurie, neigdami pagrindinės spaudos ir kitų šaltinių informacijas, pakiliu valdišku stiliumi mums kartoja, kad dabar Lietuvoje jau ne Stalino laikai, kad asmenybės kulto dienų klaidas reikia visiškai užmiršti, nes dabar tarybinis pilietis Brežnevo konstitucijos sargyboje jaučiasi saugus, galis ramiai dirbti ar miegoti niekieno nesekiojamas ir nepersekiojamas. Jie ypač pabrėžia, kad esą ir KGB buvusios kietos rankos dabar jau niekas nebijo, nes ji jau nebeturinti tarybinėje visuomenėje ir valdžios aparate jokios reikšmingos įtakos ir galios. Na, o išeivijos vadinamieji 'buržuaziniai nacionalistai' tėvynėje esą visiškai užmiršti ir jų 'rekavimu' niekas nesidomi.

Deja, šitą mums piešiamą šviesų tarybinio gyvenimo vaizdą vis dėlto gerokai temdo ne tik į Vakarus emigravusių ar pabėgusių disidentų visai priešingi žodiniai liudijimai, bet dar daugiau šion pusėn pasprukusių aukštų KGB pareigūnų čia atsivežtos autentiškos ir slapčiausios KGB veiklos instrukcijos, kurios dabar Europoje ir Amerikoje yra spausdinamos net suglaustos į storakas knygas. Tą gausią KGB pulkininko Aleksejaus Miagkovo ir kitų 'pasoginė' medžiagą galėtume skaityti šimtą valandų, bet komunistinės sistemos 'žmonišku veidu' besidžiaugiančių tautiečių budrumui pažadinti čia pateikiame tik keletą būdingesnių paragrafų iš Valstybės saugumo komiteto statuto, nubrežiančio KGB uždavinius ir veikimo būdą.

Susirašinėjantiems su užsieniu vertos dėmesio šios instrukcijų pastraipos:

'KGB privalo sekti ir rekorduoti visų piliečių susirašinėjimus su kapitalistiniais kraštais';

'KGB gali atidaryti sovietinių piliečių laiškus ir Operacijų techniškas direktoriatas gali sekti telefono pasikalbėjimus';

'KGB tarnautojai specialiaime pašto skyriuje privalo tikrinti laiškus ir telegramas iš užsienio';

Zinoma, tuo sekimas dar nesibaigia. Kitur įsakoma:

'KGB privalo sekti pasitraukusius iš kapitalistinių kraštų ir dabar gyvenančius Tarybų Sąjungoje'.

Taigi, šia pastraipa, neabejotinai yra 'globojamas' ir Jonas Deksnys, ir Vytautas Alseika; buvo neužmirštas net 'tarybinis žvalgas' Juozas Mikuckis, o taip pat ir kiti repatrijavusieji iš JAV-bių ar Pietų Amerikos. Be to, KGB organai įpareigojami:

ja tegu linksmintas, džiaugias, kad Tu tautose viešpatauji.

V. Dieve, leiski ir lietuvių tautai laisvai Tave garbinti, laisvoje tėvynėje.

Atsiminimai apie tėvynę kaip dygliai duria širdyje.

'Sekti vadus ir aktyvius narius nacionalistinių pogrindžio sąjūdžių';

'Neišleisti iš akių buvusių buržuazinių vyriausybių narių, vadovų ir įžymių religinių organizacijų bei antisovietinių sektų veikėjų';

'Atkreipti dėmesį į tuos, kurie antitarybinių pokalbių metu, ar priešiškos propagandos aplinkoje tyli ir negina tarybinės santvarkos ir politikos, nes tokie asmenys gali būti antitarybinio elemento šalininkai';

'Itariamasis turi būti sekamas visą laiką, net iki to asmens mirties'.

Kaip čia visi žinome, netiesa, kad išeivijos patriotinės organizacijos tarybiniam saugumui visiškai nerūpėtų ir kad jų veikla būtų užmiršta, kaip nereikšminga. Tą jo 'motinišką rūpestingumą', tarp daugelio kitų Valstybės saugumo komiteto statuto įsakų, liudija ir tokie KGB organams įpareigojimai:

'Kovoje su antsovietiniais nacionalistų centrais KGB dalyvauja nacionalistinių organizacijų destruktijoje';

'KGB stengiasi jas ideologiniai demaskuoti ir tam ideologiniam nuginklavimui paruošia atitinkamą medžiagą -- gaminą ir apkaltinimui reikalingus dokumentus';

'Per KGB agentus reikia ryškinti nacionalistinių grupių vidaus nesantaiką ir jų tarpusavio trintį';

'Aktyviusius nacionalistų veikėjus reikia kompromituoti jų bendradarbių akyse ugdatant įtarimą, kad jie bendradarbiauja su KGB organais';

'Su patyrusių KGB agentų pagalba reikia stengtis perimti nacionalistinių grupių vadovavimą'.

Aišku, visos tos KGB veiklos gairės mūsų per daug ir nestebina. Mes nujaučiame, kad dėl to KGB vadinamojo 'socialistinio budrumo' bei aktyvumo gal kartais kyla ir kai kurių išeivijos organizacijų nesutarimai, išsipučia į tuščią burbulą silpnėsio charakterio veikėjų ambicijos ir - lygiai išeivijoje, lygiai Lietuvoje - iš vieno kito netgi 'spygaujančio patrioto' staiga gimsta 'tarybinis žvalgas'. Juk negalima nė sapnuoti, kad KGB sąmoningai stiprintų Lietuvos laisvinimo veiklą ar bent siektų nepriklausomos komunistinės Lietuvos. Tad ir tarybiniai propagandistai visai be reikalo mums bando irodinginti, kad dabar jau kiti laikai: kad vagnas yra balandis, tigras - tikrai raina katė, o KGB - tai baltasparnių angelų sargų būrelis, kuris dieną ir naktį nepažadinamai miega ant baltų žąsies plunksnų.

Sios KGB instrukcijos ypač prisimintinos dabar, kai aukščiausioji Sovietų S-gos galva yra buv. KGB viršininkas J. Andropovas.

(j1)

LIETUVA

BALYS AUGINAS

Aš girdžiu — Tu esi
Ir miškų gaudesy
Ir laukuos
Ir kalnuos
Ir lūšnelėj skurdžioj
Ir šventyklų erčioj —
Tavo vardą kartoja man žemė — —

Kai širdy neramu —
Be gimtųjų namų —
Lyg vėlė
Pakelės —
Per tankmes aš brendu,
Tarp svajonių žiedų
Sutemų šnabždesy — Tu esi!

Į šaltinį laukuos
Atsigerti lenkiuos —
Ir linais
Mėlynais
Žydi upėj dangus — —
Mano žemės pabus
Nes akių žvilgesy — Tu esi — —

Ir kai krinta rasa,
Piemenaitė basa
Iš laukų
Platumų
Gena banda namo.
Ir jos žodžių dainos
Tam giliam ilgesy — Tu esi! — —

KAS BŪTŲ BE HITLERIO?...

(Atkelta iš 1 psl.)

siu iš tų faktų. 1930 m. Hitleris gavo 6.4 milijonų balsų, t.y. tiek pat, kiek tais metais buvo bedarbių. Po dvejų metų jo rinkimų skaičius pašoko iki 13.7 milijonų, bet per kitus tų pačių metų rinkimus krito iki 11 milijonų, kas žadino viltį, kad - patekęs į valdžią - Hitleris ko gero gali susikompromituoti. Londoniškis The Times Hitlerio paskyrimą net sveikino sekančiais sumetimais:

'Kad ponui Hitleriui ... turėtų būti duota proga pasirodyti, ar jis yra daugiau negu oratorius ir agitatorius, buvo jau seniai pageidautina. Dabar ... ta proga atėjo'.

Reikia atsiminti, kad daug kas į Hitlerį žiūrėjo kaip į vienintelį išsigelbėjimą nuo komunizmo. Net ir tie, kurie jo tuo nelaikė, kaip darbiečių The Daily Herald, nematė alternatyvos. Girdi:

'Arba mes naujai susitarsime dėl naujos sutarties, arba turime pradėti preventyvinį karą, kad vokiečiai neturėtų savo kariuomenės savo pačių miestuose. Šio krašto piliečiai nenori tokio karo. Jo nenori, mes manome, ir prancūzai.'

Gal dar galima buvo Hitleri sulaukyti kokiom kolektyviom priemonėm? Tautų Sąjunga tam netiko. Londoniškis The Economist, kuris 1933 metų įvykiuose įžiūrėjo konservatorių samokslą išgelbėti savo dvarus Rytprūsioose, dabar rašo, kad to galimybės nebuvo. Tiesa, Prancūzija tai bandė sudarydama gynybos sutartį su Sovietų Sąjunga. O gal D.Britanijai prie jos prisidėjus būtų buvę kitaip? D. Britanija tačiau taip elgtis negalėjo, nes Stalinas už sudarymą sutarties prieš Hitlerį reikalavo per aukštos kainos, kurią gavo iš Hitlerio -- rytinę Lenkiją ir Baltijos valstybes.

Zodžiu, istorija nuėjo vieninteliu jai galimu keliu. Jei tai nebuvo numatyta, tai tik todėl, kad ... nenorėta. Ar nepanašiai vyksta ir šiandien? Sovietų Sąjungą dabar valdo kariuomenės ir KGB koalicija. Tai, rodos, visus turėtų priversti daugiau budėti ir jungtis. Vietoje to matome pašlijusius JAV santykius su V. Europa ir Kinija, kurių taisyti dabar išvažiavo viceprezidentas Bush ir Valstybės Sekretorius Shultz. Tuo tarpu pačioje Amerikoje, kaip taikliai pastebėjo vasario 7 d. The New Re-

Šiapus ir anapus Pirenėjų *Henrikas Stasas* (14)

Būtų nedovantona, esant čia pat prie stadijono, nepasinaudoti tokia reta proga pamatyti bulių kovas. Pasiūlymą visi su entuziazmu sutiko ir nekantriai laukė 6 valandos spektaklio. 5:30 val. vadovė išdalino bilietus ir tuojau vyko į stadijoną. Kaip jau minėjau, stadijonas buvo vos už kelių šimtų metrų nuo viešbučio, ant nedidelės aukštos. Atrodė dar visai naujas, statytas tik 1968 metais ir skaitomas vienas moderniausių visos Ispanijos ...

Saulė jau kryo į vakarus ir krentantys spinduliai nušvietė tik pusę stadijono. Sakoma, kad ispanai paprastai laikosi tradicijos ir visuomet užleidžia moterims tą pusę, kurioje saulė nešviečia į akis. Šį kartą to nepastebėjau. Be to, stadijonas buvo beveik pusiau tuščias ir kiekvienas galėjo pasirinkti patogesnę vietą.

Prie įėjimo plakatas skelbė trijų garsių matadorų vardus: Joao Maura, Victor Manuel Martin ir Jose Cubero 'YiYo'. Kiekvienas jų šį vakarą turėjo nukauti po du bulius. Kitaip sakant, 6 buliai buvo pasmerkti mirti.

Kai tik susėdom, netrukus pasigirdo ir pirmieji trimto garsai. Tai reiškė, kad Corida de Toros prasideda. Pirmiausia arenoje pasirodė visi spek-

public, vyksta Andropovo 'amerikonizacijos' procesas (The Americanization of Yuri). Cia bandoma Andropovą pristatyti kaip kieta, bet visai malonų žmogų, siurbiantį vengrų vyną ir slapta besigėrintį Amerikos filmais, muzika ir romanais. To ilgo straipsnio autorius Epstein sakosi patikrinęs visus tuos žinių šaltinius, kurie iš tikro apie Andropovą nieko tikro nežino ir tik spėlioja. Faktinai Vakaruose niekas nežino nei Andropovo tėvų pavardės ir tautinės kilmės (Washington Post buvo žinia, kad jis pusiau žydas). Niekas nežino nei Andropovo išsilavinimo, jo veiklos karo metu ar kokiomis kalbomis jis kalba. Nežinomas net nei jo žmonos vardas ir ar iš viso jis tokia dar turi. Bet kaž kaip norisi savo priešą, kaip Hitlerį prieš penkiasdešimt metų, išivaizduoti žmogišku ir, svarbiausia, sukalbamu.

taklio dalyviai: Picadorai pasiūpę iškilmingais rūbais ir ilgom ietim atėjo ant išpuostų širmų žirgų, paskui juos puošėnūs Quadrigos ir kt. Visi paradiniu žingsnių keletą kartų apsuko areną ir pasitraukė.

Antrą kartą sutrimitavus į areną išbėgo bulius Nr. 1. Gražus, žvilgantis, juodas - iš kurio dvelkė jėga ir pasitikėjimas - atrodė tiesiog kaip gyva skulptūra. Iškęs galvą, lyg apžvelgdamas žiūrovus, savo staigiais judesiais jis reiškė pasipriešinimą.

Prieš šį nekaltą ir nekerštingą gyvulį, iš už lentų išbėges, toreras pamojavo keletą kartų raudona medžiaga ir vėl pasislėpė už tvoros. Bulius jį pastebėjęs puolė lentų užtvara. Tuo tarpu kitoj arenos pusėj kitas toreras - rankose laikydamas ištemptą skraistę, kurios viena pusė buvo raudona, kita geltona - mojavė ir viliojo bulių. Sis, taji pastebėjęs, tuojau pasileido jo kryptimi. Toreras vikriu šuoliu pašoko į šoną ir bulius prabėgo pro šalį. Tai keletą minučių trukęs žaidimas privargino bulių ir šis sustojo, lyg pirmą kartą gyvenime norėjęs pagaltoti, kas čia atsitiko -- juk čia viskas jam atrodė kitaip, negu Andalužijos ganyklose, kur tiek daug buvo erdvės, tiek daug saulės ir sultingos žolės. Jo šias mintis greit išblaškė į areną ant šarvuoto arklio atjojęs Picadoras, kuris priartėjęs smeigė ilgą ietį į buliaus nugarą. Dabar įsiutęs bulius įsiremė ragais į arklį ir stūmė jį kiek pajėgdamas. Ietininkas ištraukė ietį iš buliaus nugaros ir, kaip viduramžių riteris atlikęs uždavinį, pasitraukė iš arenos. Bulius kraujavo, nerodydamas kančios žymių.

Į areną išėjo dabar toreras ir su juo banderillero (strėlininkas), kuris nešėsi rankoje dvi žalumynais išpuostas banderillas (stėles). Torerui erzinant bulių, iš šono pripuolęs strėlininkas smeigė abi harpūnas iš karto į buliaus sprandą. Bulius pradėjo dar labiau kraujuoti ir įsiutęs ekstazėje puolė torerą, tačiau šis vikriais šuoliais išvengė buliaus.

Pagaliau arenoje pasirodė vienas anksčiau minėtų matadorų su raudona muleta ir spada (kardu). Prasidėjo priešpaskutinis šios dramos aktas, pilnas įtūžimo ir ekstazės. Matadoras demonstravo savo meną, puikiai valdydamas įtūžusį gyvulį ir jį taip privargino, kad šis pasidarė visiškai atvangus ir nereaguojantis. Tada matadoras numetė savo muletą ir, atsukęs buliui nugarą, laukė jo reakcijos. Tačiau bulius nejudėjo ir tik apatiškomis akimis žiūrėjo į matadorą. Matadoras priartėjo ir, iškęs kardą, ruošėsi paskutiniam šios dramos aktui, kuris turi baigtis jo triumfu ir buliaus mirtimi. Šis paskutinis tikrovės momentas reikalauja didelio prityrimo, nes reikia vienu smūgiu nukauti bulių. Mat, reikia pataikyti į jo nervų mazgus ir pagrindinius kraujo indus. Matadoras savo darbą, reikia pasakyti, atliko

Vaizdas iš bulių kautynių...

be priekaištų: vienu smūgiu kelių pėdų ilgio kardas sulindo į buliaus kūną ir šis susvyravęs krito žemėn.

Triukšmingas minios plojimas ir riksmas palydėjo šį žiaurų mirties aktą, o į areną krito džiūgaujanti minios metamos raudonos rožės. Matadorui už jo herojinį darbą čia pat buvo įteikta buliaus nupiauta ausis, kurią jis, berods, išeidamas iš publikos metė publikai.

Bulių tuojau pat dviem arkliais išvilko iš arenos. Kraujo žymės užžarstė smėliu ir spektaklis tęsėsi toliau, kol visi 6 buliai tokia pat eiga buvo nukauti.

Po dvejų valandų nervus dilginančio spektaklio, palikome stadijoną ir su skirtingais jausmais bei išgyvenimais grįžome į viešbutį. Reikia pasakyti, kad tokios dramatinės ir žiaurios bulių žudynės turistų tarpe paprastai susilaukia daugiau priešų negu pritariančių. Juk tai spektaklis, kur scenoje vyksta tikros žudynės, o ne teatraliniai suvaidintos.

Tačiau bulių kova yra sena ir, niekam nesipriešinant, vis kartojama per šimtmečius. Jau prieš 20,000 metų vykusios bulių kovas liudija dramatiški kovos piešiniai, išsilikę Altamiroso urvų sienose. Manoma, kad ir dabartinių bulių kovom auginami jaučiai giminingi anai Aureo veislei, kuriuos Julius Cezaris mėgdavo medžioti Galijos miškuose. Taip ir šių dienų ispanų kovos buliai yra šimtmečių eigoje išvesti selekcinio būdu iš anos senos veislės ir yra vieninteliai pasaulyje. Andalūzija yra pagrindinė bulių auginimo vieta nes čia Gvadalkvivo žemumose yra tinkamos ganyklos, daug erdvės, saulės ir labai geras klimatas.

Sekančią dieną jokių grupinių išvykų nebuvo, tad po pusryčių sėdome su žmona į auto-

busą ir vyko į Marbella. Su sisiekimas su miesteliu gana dažnas ir labai patogus. Gražus žydinčių oleandrų nusodintas kelias įsiterpęs čia tarp violetinių Sierra Blanca kalnų ir Viduržemio jūros. Sis kelias eina per Marbellos centrą, kur virsta plačiu bulvaru. Kai rėje šio bulvaro pusėje, įkalniui išsidėsčiusioji senoji Marbella, kuri iki šiol išlaikiusi visą Andalūzijos žavesį. Čia vingiuotos, siauros gatvelės, balti ispanų stiliaus namai, raudonų vijoklių žiedais padengtomis sienomis ir meniškoms grotoms užtvėrtais langais. Be to, daugybė istorinių paminklų: XVI amžiaus bažnyčia ir vienuolynas, sena arabų statyta pilsis, du išlikę bokštai, kurie anksčiau priklausė miesto gynybos sienai ir labai įdomus marmurinis, su daugybe figūrų šulinys, kurį buvo pastatęs pirmas Marbellos krikščionių burmistras.

Tarp šių patatų taip pat daugybė krautuvų, kuriose prikrauta įvairių suvenyrų, brangių mezginių, įvairių meniškų medžio ir metalo dirbinių ir t.t. Visa aplinka labai žavinga ir romantiška, todėl turistų taip labai mėgiama. Nenuostabu, kad ir karalienė Izabelė pastebėjusi šios vietos grožį. Tačiau tada ši vieta dar vadinosi Salduba - druskos miestu. Kartą ji buvo įkopusi į kalną ir buvo taip sužavėta šia aplinka bei tolumoje matoma jūra, jog negalėdama nuslėpti savo jausmu sušuko: 'Que mar tan bello' - kokia čia graži jūra! O šalia jos stovėjęs dvariškis lakoniškai atsakė: 'Jūs Didenybe, nuo šio momento šis miestas turi būti pavadintas Marbella'. Taip ir liko šis pavadinimas iki šiai dienai. (Bus daugiau)

Skaityt ir platinkit
D I R V A

Hitleris su Hindenburgu 1933 m. sausio 30 d.

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

KŪRYBA IR MOKSLAS

Istorijos ir poezijos susitikimas ties Baltija * Vincas Trumpa

Nekalbėsime mes čia apie tai, kaip atsirado Klaipėdos kraštas ir kaip lygiai prieš 60 metų jis buvo išvaduotas, kas šiame sukilime daugiau lėmė: šauliai ir kariai iš Lietuvos, ar patys to krašto lietuviai; kaip tas kraštas buvo valdomas po išvadavimo ir kodėl nepasisekė jį pilnai integruoti į Lietuvos kūną, kas dėl to buvo kaltas: tarptautinė padėtis, nacinė Vokietija, ar pati Lietuvos vyriausybė. Apie visą tai jau buvo nemaža rašyta. Nebandysime taip pat dėstyti Klaipėdos krašto istorijos, nes to per 30 minučių (tiek man rengėjai paskyrė laiko) nebūtų įmanoma padaryti.

Savo šios dienos apdūmėjimus norėčiau pavadinti: Istorijos ir poezijos susitikimas prie Baltijos. Daug kas klaus: kas tuo norima pasakyti, kas gali būti bendro tarp istorijos ir poezijos? Daug kas dar iš gimnazijos laikų turbūt prisimena, kad išmintingieji graikai kiekvienam menui

ir mokslui buvo suradę po atskirą mūzą, be kurios įkvėpimo negalėjo klestėti nei tas menas, nei tie mokslai. Įdomu, kad istorija ir poezija turėjo vieną ir tą pačią mūzą. Jos vardas buvo Kleja (lotyniškai Clio). Graikų kalbos žodis kleo reiškia šlovinimą, garsinimą, arba skelbimą ką nors naujo. Nebūdamas filologas nedirščiau tvirtinti, kad yra kas nors bendro tarp tos Klejos ir mūsų lietuviškų žodžių klejoti arba kliedėti, bet kad istorijos ir poezijos vardu kartais labai daug priklidima arba priklejojama, manau, nei sakyti nereikia. Šiandien bandysime prieš akis turėti gerą poeziją ir teisingą istoriją.

* * *
Justino Marcinkevičiaus dramatinėje poemoje "Min daugas" randame ir tokią sceną. Karalius Mindaugas kalbasi su savo vyresniu broliu, vyriausiu Lietuvos žyniu arba sielovadžiu Daušprungu. Mindaugas sako:

O broli mano,
Kaip aš pavydžiu tau! Palikčiau viską
Ir eičiau eičiau per miškus ir pievas,
Per Lietuvą — skersai ir išilgai.
Vakaruose yra, girdėjau, jūra.
Aš niekad nemačiau jos, nors jinai
Valstybės mano vieną krantą plauna.

Čia verta pabraukti žodžius "girdėjau, bet nemačiau". Gal ir girdėjo Mindaugas, kad ten kažkur vakaruose ir šiaurėje yra Baltijos jūra, kurios gintariniuose pakraščiuose gyvena broliškos žemaičių, semby, kuršių, latvių ir prūsų giminės, bet už krikštą ir geležines Rygos šaltkalvių nukaltas karūnas jis atidavinėjo Ordinui ir Rygos vyskupui tas žemes, kurių iš tikrųjų jis dar ir nevaldė. O tuo tarpu Ordinas tvirtinosi nejuokais ne tik ties Dauguva ir Vysla, bet ir ties Nemunu. Kaip tik tuo metu Ordinas pasistatė Memelburgo arba Klaipėdos pilį jau pačioje žemaičių žemėje. Daug kartų bandė patys žemaičiai, ir nadruviai, ir skalviai išdraskyti ją, anot metraštininko, varnų arba širšių lizdą, bet negaudami iš centro valdžios paramos, nepajėgė to uždavinio įvykdyti. Ir

čia istorikas Zenonas Ivinskis, ne be melancholijos, turėjo pripažinti, kad "Klaipėda beveik aklinais uždare Lietuvos išėjimą į jūrą, juo labiau, kad Prūsų ordinas XIII amžiaus gale užvaldė (ir) Nemuno žiotis".

Tiesa, lyg nuo tos Baltijos pastūmėtiems ano meto Lietuvos vadams atsivėrė plačios erdvės į Rytus ir į Pietus, kur gal kadaise ir gyveno baltų giminės, bet kur dabar buvo įsikūrę rusai ir visokie slavai, kurie, vėl anot metraštininko, bėgo nuo lietuvių, kaip zūkiai, arba pasidavinėjo kaip avys vilkui netekusios piešmens. Ir klajojo tuose plotuose Lietuvos karaliai ir didieji kunigaikščiai, pasiekdami net Juodąją jūrą ir Maskvos vartus, ir tik labai retais atvejais teprismindami, kad čia pat pašonėje prie Baltijos jūros gyvena ir skursta pavergti jų broliai ir seserys. Todėl gal ir teisingai rašė Jonas Aistis apie istorinę Lietuvą:

Be abejo, tas veržimasis į svetimas žemes ir tų žemių valdymas pareikalavo iš mūsų tautos daug jėgų, kurių nebeliko savajai kultūrai kurti, savajai istorijai ir poezijai rašyti. Gavosi keistas paradoksas: sukurta didžiulė valstybė, beveik imperija, o ją aprašyti palikta svetimiesiems. Įsivaizduokite, kad pirmoji Lietuvos istorija lietuvių kalba buvo parašyta tik 1822 metais, o išleista tik 1929 m., vadinasi tik beveik po 600 metų nuo valstybės sukūrimo ir tik po to, kai ta valstybė jau buvo jos kaimynų išparceliuota. Mažiau nuostabu, kad tos pirmosios istorijos autorius buvo skuodiškis, vadinasi, pamarėnas Simonas Daukantas. Teisingai skelbė graikų poetas Pindaras: "Miršta ir gražūs darbai, jeigu jų nepalydi daina".

* * *
Kaip Lietuva kūrėsi prie Baltijos jūros, taip ji ir atgimti galėjo tik netoli Baltijos, nes tik čia ji išlaikė savo brangiausią turtą — savo kalbą (tarp kita ko, kai kas dabar, pavyzdžiui, vokiečių prof. Herbertas Ludatas rimtai svarsto klausimą, ar Baltijos jūros vardas nebus kilęs iš lietuviško žodžio "baltas"). Kitur Lietuvoje toji kalba vis labiau skurdo, užleisdama savo vietą gudų ir lenkų kalboms. Kėdainiškiui Mikalojui Daukšai nebūtų reikėję šaukti, kad kalba yra "vienybės motina, pilietiško kumo tėvas (ir) valstybės sargas", jeigu tai kalbai iš tikrųjų nebūtų grėsęs mirštinis pavojus. Gal kiek ir perdėdamas Vilniaus burmistras Augustinas Rotundas rašė XVI a. viduryje, kad "lietuvių kalba vartojama tik pajūryje: Prūsijoje, žemaitijoje ir Livonijoje" (taigi Latvijoje).

Tuo tarpu kai dar po šimto kito metų didžiojoje Lietuvoje buvo maitinamasi visokiomis "bromomis atvertomis ing viečnastj", mažlietuvis Kristijonas Donelaitis puikiais hegzametrais rašė savo "Metus", kuriuos skaitydamas tas pat Simonas Daukantas galėjo didžiuliu būdu galėję savo poemą rašyti pats Homeras ir Virgilijus. O tikras klaipėdietis kopininkas Liudvikas

Rėza, žavėdamasis lietuvių liaudies dainomis džiaugsis, kad lietuvių tauta ir į didžiausią vargą pakliuvusi, "nesukabino savo arfų ant gluosnių". Įdomu, kad tas pat prof. L. Rėza, kuris pirmasis išleido ir išvertė į vokiečių kalbą Donelaičio "Metus" įžangoje rašė, kad tai buvo kaip tik lietuviškosios mūzos poetinis kūrinys.

Taigi kai XIX a. pradžioje gimė toji naujoji Lietuva, ji buvo kitokia negu senoji istorinė Lietuva. Į atsirėmė ne į plačius užkaravimus rytuose ir pietuose, bet į savo kalbą ir į savo kultūrą, kuri geriausiai išsilaikė kaip tik tarp tų lietuviškų giminių, kurios gyveno arčiau Baltijos jūros. Tai naujajai Lietuvai savotišką himną parašė Simonas Stanevičius, pavadindamas jį "Šlove žemaičių", o Silvestras Valiūnas padovanojo jai vieną gražiausių ir populiariausių dainų. Poezija, kurios taip baisiai trū-

ko senajai Lietuvai, dabar iš tikrųjų susitiko su istorija prie Baltijos. Gimė lietuviškoji Kleja, toji istorijos ir poezijos mūra.

* * *
Ne labai seniai Lietuvoje buvo išleista poezijos antologija, pavadinta garsaus Maironio eilėraščio pirmaisiais žodžiais "Išsisupus plačiai". Gal ne daug ir perdeda poetas Marcelijus Martinaitis, įžangoje į tą antologiją rašydamas, kad buvo laikai, kai Baltijos pajūrio gintaras buvo geriau pažįstamas visokiems ten asirams negu Suvalkijos ar Dzūkijos baudžiauninkams. Bet visiškai neperdėdami galime sakyti, kad ilgai, per daug ilgai, tylėjo toji Baltijos mūza ir gerai, labai gerai, kad pagaliau ji pragydo. Brangus turi būti Lietuvai tas pajūris, nes, tarp visa kita, jis reiškia langą į laisvę. Gražiai tai nusako Vincas Mykolaitis-Putinas kad ir tokiais posmais:

Jaučiu ir aš krūtinėj naują jėgą,
Kaip tas padangių laisvas paukštis,
Kaip audros vėjas, keliantis bangas.
Jis prasiverš kaip srautas
Laisvais harmonijos garsais.
Ir plis daina kaip žydros jūros bangos,
Ir vėjas ją nešios kalnais ir kloniais,
Ir paukščiai skrisdami čiulbės,
Kad nér pasaulį laimės didesnės
Kaip laisvė!

Gaila, į tą antologiją nepateko gal vienas gražiausių marinistinių eilėraščių, parašytas netrukus po ko-

mariškos Stalino gadynės. Jo autorė tada dar beveik "tineizerė" Judita Vaičiūnaitė:

Aš suklupau
Baltoj viršūnėj kopų!
Ir nežinau, ar verkti man ar krykštaut.
Lyg pirmą kartą atsikvėpt išmokau,
Nuo aukštumos toli toli žvalgiausi...
Ir taip šviesu
Baltoj viršūnėj kopų!..
Lyg juodą raišti nuo akių nutraukiau,
Ir žalios marios, begalinės marios,
Ir kopos, ir dangus jose sutilpo!..

Tai jau lyg daugiau negu poezija, tai jau lyg malda (gal dėl to ji ir nepateko į antologiją). Gerai, kad bent retkarčiais poetai meldžiasi, o kol poetai meldžiasi mūzos nemiršta.

* * *
Džiugu, kad pagaliau istorija ir poezija susitiko ties Baltija. Bet tas džiaugsmas dar ne pilnas, ne tik dėl to, kad dar toli ligi tos laisvės, apie kurią svajojo Putinas ir kuriai meldžiasi Vaičiūnaitė; ne tik dėl to, kad ir Baltija kaip daugelis pasaulio vandenų su dideliu išėlimu teršiama iš visų pusių ir ji gali pavirsti mirties jūra, bet ypač dėl to, kad Tolminkiemis, Ragainė, Tilžė, senosios nadruvių, skalvių ir Sembos žemės, tas tikrasis lietuviškosios istorijos ir poezijos mūzos lopšys, tebėra valdomas

svetimųjų ir krikštijamas svetimais vardais.

Kai 1952 m. mirė Vydūnas, akademikas Juozas Jurginis rašė: "Jį (Vydūną) simboliškai galima pavadinti paskutiniu Mažosios Lietuvos lietuviu". Klysta gerb. istorikas. Jau šiandien vadinamoje Kaliningrado srityje yra apie 30.000 lietuvių. Jis klysta taip pat, rašydamas, kad "paskutinis Mažosios Lietuvos poetas Vydūnas uždegė amžiną ugnį ant tėvynainių lietuvininkų kapo". Ne ant kapų lietuviai kūrė amžiną ugnį, bet po šimtmečiais ažuolais, kaip gyvybės ir stiprybės simboliais. Niekados mūsų žmonės nepamirš nei savo didžiausio poeto giminės, nei tų vietų, kur gimė "Aušra", nei to krašto, kur gimė lietuviškoji Kleja, istorijos ir poezijos mūza.

Jaunimas protėvių pėdų paunksmėje...

(Atkelta iš 1 psl.)

na savo vaikus, gi pastarieji — anūkus. Ir taip nenutrūkstama žmogiškojo patyrimo — kančios ir laimės — grandis sieja žmogiškąją buitį kartų kartomis į vieną bendrą tautos gyvybinį kūną.

Tautinių švenčių prasmė ir yra sieti tą nenutrūkstamą tautos ryšį su praeitimi, mezgant praeitį su dabartimi, prisimenant tautai brangius gyvenimo momentus. Jei šeimoje mums brangi mūsų asmeninė šventė — krikštynos, gimtadienis, vardinės, vedybų sukaktis — argi išėjimas į didesnę bendruomenę už šeimas ribų nėra prasmingesnis? Pirmiausia, tokiose tautinėse šventėse švenčiame ne vieno, bet viso mūsų tautinio kolektyvo laimėjimus, atsigaiviname dvasiniai, bandome logiškai suvokti, kodėl tai įvyko taip, o ne kitaip: žinoma, dažnai klaidingai vertindami visa iš dabarties taško. O tokių švenčių minėjimas, kad ir po ilgo laiko, atveria akis, išmoko žiūrėti į įvykius laiko perspektyvos akimis. Tačiau, kas svarbiausia — susikaupę valandėlei, mes pajuntame kažkokią mistinę dvasią, girdime tą senovę šnabždant čia pat į ausį. Tada ryžtamės nežūti savai tautai. Tokiuose šventėse dalyvaujantis jaunimas pajunta pagarbą ir pasididžiavimą sava praeitimi, savais protėviais. Ir, mūsų manymu, kiekvienas idealistas jaunuolis, kurio širdyje pabunda toji tėvų praeities pasididžiavimo kibirkštis, temeta sau šūkį: sekti protėvių pėdomis, kuriant tolimesnę, pažangesnę ir gražesnę tautos istoriją.

Tauta — kaip medis. Savo šaknimis įaugęs į žemę, o viršūne besitiesias į aukštumas, į dangų. Tautos šaknys glūdi praeityje, jos ateitis — tos stiprios atžalos, bežaliuojančios naujomis idėjomis, besistiepiančios į geresnę tautos ateitį. O tie besprogtą žiedai — tai pats trapiusias ir gailiausias tautos pumpuras — jaunimas.

Mūsų tauta savo istorine praeitimi yra skirtinga nuo daugelio tautų. Čia lemiama vaidmenį suvaidino mūsų tautos lėtas, ramus ir konservatyvus būdas. Kitų tautų istorijos vieškeluose nenoromis prasikiša būdingas imperialistinis veržlumas, naujų prisiplėštinų plotų kėsiai. Tuo tarpu Lietuvos istorija pilna didvyriškų garbingų savo žemės gynimo kovų dėl žūtutinio tautos išlikimo. Tai nėra taip sau pasivaikščiojimas po svetimas žemes, ieškojimas nuotykių, turtų, ar vergų...

Kadaise Nietzsche savo

"Gėrio ir Blogio" knygoje teigė: "Argi jūs nežinote, kad tik kančios drausmė sukūrė ligšiol visus žmonijos laimėjimus?"

Man regis, tie jo žodžiai yra lyg iš taiklaus lanko paleista strėlė, giliai įsmigusi į mūsų tautos kančios medį. Ir kai vartai mūsų istorijos sudulėjusios buities lapus, rodos, ir tematai erškėčius ir kraują. Kai kitų tautų istorija daugiau herojinė — mūsų pilna kalvarijų. Ten — šaunūs riteriai, žaisdami žaislingai žudą dėl pomėgio, iš godumo, dėl tuščios garbės, dėl patikusio geresnio žemės gabalo. Čia — kietų ir sugrubusių artojo rankų žūtutinė kova už savo žemės sprindį, už šeimos lizdą ir tėvų tikėjimą. Kova dažniausiai nelygi, bet pašvęsta kraujo šventumu, tradicijų gerbimu, gyvybės auka. Tai visa, ką ano meto mūsų protėvis galėjo mesti į tautos išlikimo svarstyklių lėkštę. Ir toji lėkštė labai tyliai, be jokių fanfarų, nusvirdavo su mūsų tautos laimėjimais. Nes auka buvo svari! Gal dėlto ir laisvės sąvoka mūsų yra skirtingai suprantama. Mat, kiti — vergdami tautas — ieškojo priemonių savo gruoboniškam tikslui pateisinti; lietuviai, atvirkščiai, gindamasis naudojo vien garbingiausią ginklą — savo gyvybę.

Kančia, sakoma, yra lyg kopėčios, kuriomis gali kopėti aukštyn, ar leistis žemyn. Jomis gali pasikelti į šviesias aukštumas, o taip pat nusileisti į tamsias gilumas ir bedugnes. Kopėčios tos pačios, tik naudojasi jomis kiekvienas kaip tinkamas. Deja, mūsų tautai likimas pakišo netikusias kopėčias — lėmė įrašyti istorijos puslapiuose daugiau kančių, o tik mažytę prošvaistę tesuteikė trumputės laimės. Bet ir už ją ateityje teko nepaprastai didelę tautos gyvybių duoklę mokėti. Kas, jei ne ji — toji mūsų tauta — kopdama istorijos kopėčiomis, dažnai paslysdama, sunkiai kovodama dėl kiekvienos aukštesnės valstybinio gyvenimo pakopos, vis per kietą kančią, kraują

ir vargą, nepaliaujamai kopė aukštyn, kol per didžiausias aukas, per nepaprastą ryžtą, per gaivalingą tikėjimą geresne buitimi, laisvės troškulio vedama, buvo pasiekusi tą aukščiausią viršūnę — valstybinio savarankaus gyvenimo apogėjų?

Argi ne jai pelnytai skirti tie herojiniai puslapiai, kuriais mes dabar vertai didžiuojamės? Betgi taip pat ar ne jai likimas sušmaigstė širdin tuos pačius kančios kalavijus ištisais šimtmečiais po herojinių dainų ir smilkalų smilkymo?

Štai dėlko ir visos mūsų tautinės šventės nūnai primena sakyčiau, džiaugsmo drugelį, tupintį liūdesio voratinklyje. Gal dėlto dabar labiau susikaupę ir rūpestingiau žvalgomės po praeities nužydėjusius sodus, kritiškiau ir objektyviau ją vertiname, tiksliau lyginame su dabarties sambrėškiniu, persvarstome savo tautos likimo misiją, skausmingiau, jautriau laukiame rytdienos Aušros...

Ir vistik džiaugsmas, triumfas ir laimė nesitėsia amžiais.

Džiaugsmas, garbė yra trumpalaikiai ir prabėgantys dalykai — jie praeina laiko eisenoje, kaip ir tie paradai, triumfo arkos, trimių aidai, puošnios togos ir uniformos, aukso šalmai, geležiniai kryžiai, patetiškos kalbos...

Kodėl? Nes tai negilu, tai tik lukštas — ne esmės branduolys. Tai tik laikina paviršutinė poliruotė, kurią laikas sukuria. Ir pats laikas savo pirštais nutrūna, paversdamas visa tik nereikšminga dulkių krūvele. Gi kančia — tarsi ugnis, išdeginanti iš rudos plieną; lyg vanduo, paplaudamas per šimtmečius galingiausių granito pastatų akmenis; ji grūdina žmogų ir daro amžių vėtroms atsparų. Todėl ir vertindami savo istorijos aukso laikotarpį, būkime nuosaikūs: mokėkime ir besidžiaugdami būti santūrūs kaip mūsų protėviai. Toks jau lietuvių būdas — varge nedejuoti, laimėje nepamesti proto.

Viena, kas įsidėmėtina

jauniesiems; pareikštoji mūsų tautos energija, ryžtas ir gabumas senovėje yra, visų istorikų teigimu, gera mūsų tautai atestacija. Šitai mus teuzdega ir te skatina dirbti savo tautos ateičiai, kai prieš akis — šimtmečių atvėsintos tolimos, užgesę karo laužai ir išdžiūvę upių vagos, per kurias dabar, rodos, taip lengva perbristi. Atsiminkime, kad ir tada mūsų protėviai, kaip ir mes nūnai, norėjo gyventi laisvi, gynė savo kraštą, laisvojo žmogaus teises ir tva. Kėsi taip, kaip anuo metu atrodė jiems geriausia. Jūs ir mus jungia tas pats kraujas, kuris įpareigoja kiekvieną prisidėti prie tautos gėrio, kultūros ir istorijos kūrimo. Delsti — reiškia žūti! Rytdiena gali būti likiminės svarbos!

Ir kai pagalvoju apie dabarties lietuvių jaunuolį, kuris, neturėdamas po savo kojom gimtosios šilainės, brenda svetimosios upės srautulinga brasta, ieškodamas grūzo, ant kurio galėtų statydintis savo šeimos lizdai pamatus, nenorom po smegenų arimą rausiasi minties sliekas: ar nebūtų mūsų lietuviškai atžalai didelė paguoda šioje gyvenimo kelionėje eiti tuo protėvių ir tėvų per amžius nutiestu praeities tiltu?

Ar toji savos tautos praeitis nebūtų tvirčiausia atrama gyvenimo lūžtvėse?

Štai dėlko jauniausioji ir jaunoji karta privalo dalyvauti visose mūsų tautinėse šventėse. Tik bendraujant su savuoju krauju — skausmo ir džiaugsmo valandėlėse — išauginami skrydžiui sparnai. Mes vaizduojamės tautos praeitį, tarsi tiltą, kabantį laiko erdvėje. Tai juo einame į Lietuvių Sodą. Mūsų sąlygose šis lietuviškumo tiltas kabo virš nutautimo liūno. Tad kuo dažniau tokiuose minėjimuose jaunieji girdi protėvių pėdas dundant amžių tiltu, tuo labiau ir patys, nepabūgę, juo ves savuosius žingsnius lietuviškumo krantan. O vėliau, kai jaunuolis savo šeimos židinį grįs lietuviškų šeimos tradicijų akmenimis — tikrai, tai bus tvirtas praeities tilto turėklas. Jo besi-

laikydamas, toks jaunuolis tikrai nepaskęs svetimybės tvane.

Ir kai pažvelgiu dvasios akimis vėl vakarą į jaunosios lietuvės šeimos jaukų lizdėlį — lietuviškos lopšinės garsuose matau besisupantį lopšį, iš kurio į mane žvelgia didelės mėlynos aischio akys... Taip atrodė senovės Lietuva. Tai ji taip žavingai žvelgia į mane iš amžių glūdumos su visa senovės didybe, rimtimi, ir nemariu gaivališkumu. Lietuvė motina pro amžių sukrautus ritinius tą aischio kraujo šauksmą įausdavo drobių rietimuose, ji po savo sparnu auklėjo jaunąją kartą, augino jiems sparnus pasipriešinti nutautimo viesului.

Praeitis mus moko vieno ir paties svarbiausio dalyko — labiausiai saugoti savo tautą! Nes žuvusią valstybę galima daug kartų atstatyti o tauta žūsta jau galutinai ir neprikeliamai!

Jaunieji, ženkite drąsiai tuo mūsų tautos praeities tiltu, ir svetimojo vėjo gūsi tenenupučia jūsų nuo Lietuviškojo Tako!

PATERSON

VASARIO 16 MINĖJIMAS

LB Patersono Apylinkė ir Lietuvos vyčių 61-ji kuopa šiais metais Vasario 16-tos dienos minėjimą rengia vasario 20 d.

10:30 val. bus pamaldos už Lietuvą ir lietuvių šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje, 147 Montgomery Place.

3 val. p. p. bus iškilmingas susirinkimas parapijos salėje po bažnyčia. Pagrindinę kalbą pasakys inž. J. Rygelis. Meninę programą atliks New Jersey tautinių šokių grupė "Liepsna", kuriai vadovauja Rūta Mickūnienė ir Birutė Vaičiūnaitė. Bus ir daugiau pajvairinimų. Visa programa bus paaiškinta ir anglų kalba. Minėjimą praves Audronė Klimaitė-Mikalauskienė.

Visi Patersono ir apylinkių lietuviai kviečiami minėjime dalyvauti. Įėjimas laisvas ir nemokamas. Bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams pagal laisvą aukotojo apsisprendimą.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

LIETUVIŲ FONDO SĖKMINGI VEIKLOS METAI

ANTANAS JUODVALKIS

Lietuvių Fondo tarybos posėdis įvyko š. m. sausio 23 d. Margučio patalpose, Chicagoje. Posėdį pravedė tarybos pirm. Stasys Baras, sekretoriavo Mykolas Drunga.

Pateiktoji darbotvarkė buvo priimta ir nuodugnai svarstyta. Tarybos pirm. Stasys Baras pasidžiaugė, kad 1982-ji metai Lietuvių Fondui buvo našūs ir sėkmingi. Narių įnašai paaugo 228,500 dol. Taigi, nedaug tetruko iki užplanuoto ketvirtadalio milijono. 1982 XII. 31 d. Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas pasiekė 2,378,000 dol. ir turėjo 5203 narius.

Platesnę Lietuvių Fondo veiklos apžvalgą ir finansinius duomenis pateikė baigęs kadenciją valdybos pirmininkas dr. Gediminas Balukas. Jis pažymėjo, kad tik 1980 m. buvo didesnės įplaukos už 1982 metų įnašus. Sėkmingas buvo rudens sukaktuvinis vakaras, davęs 22,000 dol. ir šventiniai sveikinimai atnešę 32,000 dol. naujų įnašų. Palikimai sudaro labai svarbų įnašų šaltinį. 1982 metais pagrindinio kapitalo pusę sudarė palikimai, būtent: 115,200 dol., kai narių įnašai tesiekė 113,300 dol. Iki šiol palikimais gauta 650,000 dol. Lietuvių Fondas paaugo 187 naujais nariais ir perkopė 5200.

Pasiekta ir naujų rekordų:

1982 metais gauta pajamų 240,262 dol. (215,098 pr. metais).

Iš gauto pelno 151,920 dol. paskirstyta įvairiems lietuvių išlaikymo reikalingam 137,000 dol. (pr. metais 135,000).

Pirm. dr. Gediminas Balukas apgailestavo, kad dėl sveikatos stovio pasitraukė Petras Želvyas, išdirbęs Lietuvių Fonde atsakingose kontrolieriaus pareigose 11 metų. Dėkojo visiems bendradarbiams ir buvusiems valdybos nariams už darnų ir nuoširdų darbą, auginant Lietuvių Fondą ir siekiant geriausių rezultatų. Nepamiršo paminėti spaudos ir radijo reikšmės, o taip pat ir rašančiųjų bei kalbančiųjų Lietuvių Fondo reikalus. Tik visų jungtinėmis pastangomis ir vieningu darbu pasiekta tokių puikių vaisių. Linkėjo, kad steigėjų ir vadovų tarpe iki šiol vyravusi vieninga dvasia bei tarpusavė šiluma ir toliau pasiliktų bendro darbo kelrodžiu.

Tarybos pirm. Stasys Baras padėkojo dr. G. Balukui už 21 metų darbą kuriant, auginant ir plečiant Lietu-

vių Fondo veiklą. Dr. G. Balukas nepasitraukia iš Lietuvių Fondo veiklos, tik atsipalaidavęs nuo administracinių pareigų, daugiau laiko galės skirti Meno puoselėjimo komisijai, kurios pirmininku ir toliau pasilieka.

Investicijos ir finansų komisijos pirm. Povilas Kilius supažindino su šio krašto bendra ekonomine padėtimi, kuri neišvengiamai turi įtakos ir į Lietuvių Fondo kapitalo augimą, investavimą ir pajamas. Drastiškų pasikeitimų nenusimato ir laukiama panašų pajamų, kaip ir praėjusiais metais. Palūkanos už indėlius yra šiek tiek nukritusios, bet jos gali išsilaikyti 8-12% lygyje. Akcijų rinka yra gera, nors ir svyruoja. Jei nebus staigių numatytų įvykių, akcijų vertė galės kilti. Akcijų vertės kilimas ar kritimas neišvengiamai surištas su mokamomis palūkanomis už indėlius. Palūkanoms kylant, akcijų vertė krinta ir atvirkščiai — palūkanoms krintant, akcijos kyla. Žinoma, yra ir daugiau faktorių, turinčių įtakos į akcijų rinką. Metinė infliacija gali siekti 5%. Laukiama ūkinio pagerėjimo.

Pelno skirstymo komisijos pirm. dr. Kazys Ambrozaitis pranešė, kad tarybai leidus, penktame komisijos posėdyje, paskirstyta 17,064 dol., o iš viso 137,064 dol. Tai rekordinė vienu metų suma, bet kada skirta lietuvių išlaikymui.

1982 metais paramą gavo šios institucijos:

JAV Lietuvių Bendruomenė, per švietimo ir Kultūros tarybas — 51,000 dol.

PLB valdyba Lituanistikos katedrai — 25,000 dol.

Studentų stipendijoms — 20,000 dol.

Kitiems reikalingam — 40,000 dol.

Gauta 108 prašymai 447,000 dol. sumai, iš jų 60,700 dol. studentų stipendijoms (44 prašymai). Svarstant prašymus, renkamos žinios ir naudojamosi žinovų talka ir patarimais. Studentų stipendijų kandidatams atrinkti yra sudaryta pakomisė iš šių asmenų: Česlovo Grincevičiaus, Juozo Plačo ir dr. Jono Račkausko.

Pelno skirstymo komisijos posėdžiuose patariamuoju balsu dalyvavo tarybos pirm. Stasys Baras, valdybos pirm. dr. Gediminas Balukas ir sekr.-ižd. Kazys Barzdukas. Sprendimai daromi komisijos narių balsų dauguma, prisilaikant demokratinės tvarkos.

Lietuvių Fondo 1983 metų valdyba. Sėdi iš kairės: sekretorė Alė Steponavičienė, pirm. Viktoras Naudžius, vicepirm. Marija Remienė, tarybos pirm. Stasys Baras ir vicepirm. Rūta Juškienė. Stovi: renginių vad. Edas Modestas, išd.-sekr. Kazys Barzdukas, informacija Antanas Juodvalkis ir vicepirm. Jonas Vaznelis.

Pateiktą paskirstymą taryba patvirtino ir iš būsimo šių metų pelno leido paskirstyti 30,000 dol.

Palikimų klausimu kalbėjo komisijos pirm. Viktoras Naudžius. Paruoštos atitinkamos formos ir didesnėse lietuvių nausėdijose ieškomi teisininkai, kurie už prieinamą atlyginimą surašytų testamentus. Šiuo metu 4 testamentai yra procese. Iki šiol Lietuvių Fonde yra įregistruoti 104 testamentai, iš kurių 57 yra baigti ir gauta 650,000 dol. palikimų.

Testamentą sudaryti turėtų kiekvienas lietuvis ir turimą turtą paskirstyti pagal savo norą, kad neatitektų nepageidaujamiems asmenims ar įstaigoms. Sudarant testamentą nepamirškite visą ar dalį turto palikti Lietuvių Fondui, įrašant šį tikslą pavadinimą: LITHUANIAN FOUNDATION, ILLINOIS CORPORATION, registracijos No. 17755, CHICAGO, ILL.

Apie Lietuvių Fondo narių Kredito kooperatyvo veiklą trumpą pranešimą padarė direktorių tarybos pirm. dr. Antanas Razma. 1982 metai buvo sėkmingi ir sukaupė virš trijų milijonų dol. indėlių. Kredito kooperatyvo veikla plečiama ir moderninama sąskaityba. Palūkanos mokamos aukštesnės, kaip kitose panašiose įstaigose, o paskolos duodamos tik nariams, geresnėmis sąlygomis. Visi indėliai apdrausti federalinėje agentūroje iki 100,000 dol.

Trumpus pranešimus padarė narių verbavimo komisijos pirm. Milda Lenkauskienė, informacijos — Antanas Juodvalkis, ūkio tvarkymo — Stasys Baras ir knygos "Lietuvių Fondas" redakcinės kolegijos pirm. Apolinaras Bagdonas. Knygos tekstai surinkti, padaryta pirmoji korektūra, parinktos nuotraukos ir paruošta laužymui. Darbas juda pamažu, nes reikia skaitytis su spaustuves ir meninės priežiūros, kurią

atlieka dailininkas Petras Aleksa, laiku. Viskas daroma, kad knyga pasirodytų dar prieš suvažiavimą.

Idomų pranešimą padarė Lietuvių Fondo meno puoselėjimo komisijos pirm. dr. Gediminas Balukas. Dail. Prano Domšaičio dailės darbams peržiūrėti ir reprezentacinei kolekcijai atrinkti buvo sudaryta komisija iš šių dailininkų: Marijos Ambrozaitienės, Vandos Balukienės, Jono Kelečiaus, Prano Lapės ir Romo Viesulo. Komisija sudarė reprezentacinę nedalomą kolekciją ir peržiūrėjo visą Pr. Domšaičio palikimą. Dailininko Prano Domšaičio darbai bus išstatyti Valeškos galerijoje ir A. Kezio vedamoje Galerijoje, Chicago miesto centre, II-jų P. L. Dienų metu.

Meno puoselėjimo komisija ruošia įstatų ir numato insikorporuoti Illinois valstijoje, kaip savarankiška organizacija. Įstatuose numatoma reikiamai apsaugoti Lietuvių Fondo interesus ir teises.

Meno puoselėjimo komisija yra gavusi laišką su 360 parašų, prašant įsigyti dailininko M. Dobužinskio meno darbų kolekciją, esančią jo sūnaus V. Dobužinskio žinioje. L. Fondo taryba palankiai vertina M. Dobužinskio meno darbus ir pavedė Meno puoselėjimo komisijai ištirti įsigijimo sąlygas.

Naujasis Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas Viktoras Naudžius sudarė valdybą ir tarybai patvirtinus, š. m. sausio 27 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Viktoras Naudžius, vicepirmininkai — Marija Remienė, Rūta Juškienė, Jonas Vaznelis, išd.-sekr. — Kazys Barzdukas, sekretorė — Alė Steponavičienė, narys renginiams — Eduardas Modestas ir informacija — Antanas Juodvalkis.

Lietuvių Fondo narių metinis suvažiavimas nutarta šaukti 1983 m. balandžio 9

d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

Žengiant į 1983-čiuosius metus, Lietuvių Fondo vadovybė iš pradininkų ir steigėjų rankų, keturių gydytojų — dr. A. Razmos, dr. G. Baluko, dr. K. Ambrozaičio ir dr. Jono Valaičio, perėjo į kitų visuomenininkų rankas. Praėjusiais metais tarybos pirmininku išrinktas finansininkas Stasys Baras ir šiais metais perrinktas toms pačioms pareigoms, o valdybai vadovauti išrinktas inž. Viktoras Naudžius. Taigi, po 20-21 metų atsakingo ir našaus darbo, Lietuvių Fondui vadovauti ryžosi nauji žmonės, nors veikloje ir jie dalyvavo nuo pat Fondo įsisteigimo.

Linkime ir tarybai ir valdybai sėkmingo darbo.

NAUJOS KNYGOS

• **Pranas Gaida. NEMARUS MIRTINGASIS ARKIVYSKUPAS TEOFILIUS MATULIONIS.** Ganytojas, kalnys, kankinys ir laimėtojas. Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, Piazza della Pilota 4, Roma, Italijoje. 372 psl. kietais viršeliais. Aplankas VI, žilias.

• **Juozas Prunskis. BOLŠEVIKŲ NUŽUDYTI ŠAULIAI.** Išleido LŠST valdyba. 150 psl. Kaina 6 dol. Viršelis ir aplankas Jono Tričio. Šis iliustruotas leidinys tai paminklas šauliams kankiniams, kurie nuo okupanto rankos žuvo vien dėl to, kad mylėjo Lietuvą.

• **PASAULIO LIETUVIS.** 1983 m. sausis, Nr. 1. Leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Redaguoja Br. Nainys. Metinė prenumerata 10 dol. Adresas: 5620 So. Claremont Ave., Chicago Ill. 60636.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

SUSITIKIMAS SU NAUJUOJU JĖZUITŲ PROVINCIJOLU

Jaunimo centro moterų klubo pastangomis š. m. sausio 28 d. 7 val. vakare Jaunimo centro kavinėje, įvyko susitikimas su naujuoju tėvų jėzuitų provincijolu kun. Antanu Saulaičiu, SJ.

Pobūvį atidarė Jaunimo centro valdybos pirm. Irena Kriaučeliūnienė, pasveikino kun. A. Saulaitį naujose, aukštose pareigose, linkėjo ir toliau pasilikti lietuviams artimu ir prieinamu.

Vakaronėi praversti pakvietė jauną vadovę Viliją Vakarytę, kuri perskaitė Ritos Likanderytės (dėl motinos ligos negalėjusios dalyvauti) paruoštą kun. A. Saulaičio aptarimą.

Pakviestas kun. A. Saulaitis, panašiu stiliumi pabėrė linksmy nuotykių ir net anekdotų. Linksmoje nuotaikoje papasakojo apie kelionę ir nutikimus šventajame mieste Romoje, lietuvių kolegijoje ir Vatikane.

Saviškai prisistatęs naujasis provincijolas susirinkusiųjų buvo labai šiltai priimtas.

Sveikinimo žodį pasakė skautininkų-ių Ramovės vardu B. Stravinskienė ir L. S. Pirmijos pirm. Miknaitis, o vėliau prisijungė ir L. Ž. s-gos centro valdybos pirm. J. Janušaitis.

Meninėje dalyje pasirodė skautininkas ir rašytojas Vladas Vijeikis su Remigijum Vedegiu, raiškiai perdavę "Apmąstymus apie kelionę į Rymą ir susitikimą su popiežiumi". Poemą sukūrė Vl. Vijeikis ir Juozas Toliušis.

Pobūvio programą užsklendė dainuojančios žemaitės: B. Stravinskienė, A. Underienė ir D. Varneckienė, vadovaujant muz. K. Skaistgiriui. Padainavo trejetą dainų, sulaukusių publikos pritarimą ir džiaugimą.

Po programos, visi dalyviai pabendravo su nauju jėzuitų provincijolu kun. A. Saulaičiu ir pasivaikšino moterų klubo pateiktomis gėrybėmis.

JAUNIMAS JUNGIASI Į LĖŠŲ TELKIMĄ

Chicagoje veikiančių LB apylinkių: Marquette Parko, Brighton Parko ir Gage Parko pirmininkės: Birutė Vindašienė, Salomėja Daulienė ir Danguolė Valentinaitė, pastarosios bute š. m. sausio 25 d. susitiko su JAV L. Jaunimo sąjungos pirm. Vitu Pliopliu ir Ramute Kemežaitė ir aptarė II PL Dienų vajeaus vykdymą.

Vajų vykdys jaunimas, eidamas nuo durų prie durų š. m. kovo 13 d. tarp 12 ir 5 val. p. p. Turės informacinį leidinį ir atitinkamą ženklą, prisegtą prie krūtinės. Visi lietuviai prašomi neuž-

trenkti durų ir maloniai priimti rinkėjus, įteikiant atitinkamą auką. Spaudoje, susirinkimuose ir privačiuose pokalbiuose priekaištaujama, kad jaunimas tik prašo aukų, o patys ir piršto nepajudina. Šį kartą pats jaunimas imasi darbo ir žada aplankyti kiekvieną lietuvių. Surinktos aukos eis į II PL Dienų bendrą sankaują, iš kurios dalis atiteks ir jaunimo kongresui.

Tad visi chicagiečiai kovo 13 d. 12-5 val. p. p. būkime namuose ir paremkime jaunimo pastangas.

AUKOKIME

Artėjant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo — Vasario 16-tai dienai, veiksniai ir organizacijos suskato priminti lietuvių visuomenei, kad neužmirštų atlikti pilietinę pareigą — dalyvauti minėjimuose ir savo auka paremtų laisvinimo darbą.

Pradžioje buvo tiesiama tik viena kepurė — ALTos, vėliau atsirado ir antra — Tautos fondo kepurė, remiantį VLIKą, dar vėliau savo kepurę ištiesė ir Lietuvių Bendruomenė, o šiais metais prisidėjo dar ir ketvirta kepurė — Baltų laisvės lyga.

Aukotojas laisvas savo auką atiduoti norimai organizacijai ar paremti visas.

Pinigas visais laikais nešė ir tebeneša nesusipratimus ir žmogžudystes. Lietuviams reiktų vengti aukų rinkimą paversti tarpusavio rietenų ir nesutarimų šaltiniu, ypač kad tos aukos skiriamos tokiame kilniame tikslui — laisvinimo darbams paremti.

Būkime dosnūs ir aukokime, pagal savo išgales, pasirinktai organizacijai.

• Chicago lietuvių taryba Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 65 metų sukakties minėjimą ruošia š. m. vasario 13 d. 2 val. p. p. Marijos auditorijoje.

Visi kviečiami dalyvauti.

• Amerikos lietuvių tautinės s-gos Chicago skyriaus valdyba š. m. vasario 12 d. (šeštadienį), 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose Namuose, ruošia užgavėnių blynus. Rezervuotis iki vasario 10 d. pas B. Kremerienę, telef. 597-6609. Auka 6 doil. asmeniui.

Visi kviečiami.

AUŠROS ŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos lietuvių tautinė sąjunga 1983 m. kovo 20 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose (LTN), Chicagoje, ruošia AUŠROS šimtmečio paminėjimą.

Paskaitą skaitys LB visuomeninių reikalų tarybos pirm., istorikas dr. Algirdas Budreckis, meninę da-

lį išpildys solistė Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė. Veiks Aušros ir pagrindžio spaudos vaizdinė paroda (Broniaus Kviklio).

Komitetui vadovauja visuomenininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas.

Kviečiami tą dieną skirti AUŠRAI ir dalyvauti minėjime.

MARGUČIO KONCERTAS

Kovo 13 d. "Margučio" rengiamame koncerte Jaunimo centre programą atliks svečiai iš Vakarų Vokietijos. Pirmą kartą Chicagoje išgirsime solistę Viliją Mozuraitytę (altas), nepersenai su tėvais atvykusią iš Lietuvos ir įsikūrusią Hamburgo mieste. Kartu atvyksta pianistė Raminė Lampsatytė-Kollars ir jos vyras smuikininkas Michael Kollars. Tikimasi, kad šis koncertas susilauks pakankamo dėmesio ir pasisekimo.

• Jaunųjų dailininkų paroda, turėjusi įvykti Vasario 16 dieną paminėti, atidedama vėlesniam laikui, kad davus progos didesniam skaičiui menininkų prisijungti skaidres ar nuotraukas savo darbų jūry komisijos įvertinimui. Amžiaus riba 30 metų. Skaidrės siunčiamos: Čiurlionio Galerija — 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

• Dail. Vandos Balukienės meno darbų paroda rengiama Galerijoje, 744 No. Wells St., Chicago miesto centre. Paroda atidaroma vasario 11 d. ir tęsis iki 26 d.

CICERO

ALT S-GOS CICERO SKYRIUS ŠVĖS SUKAKTĮ

Nežiūrint, kad buvęs ilgametis, rūpestingas skyriaus pirmininkas, Pr. Kašuba išvyko iš Chicago apylinkės, skyrius nepakriko: veikia, planuoja į ateitį.

Naujai persiorganizavusi valdyba yra užplanavusi atžymėti skyriaus veiklos 25 m. sukaktį: surengti banketą ir stambesnę pinigine auka įamžinti skyrių Tautos fonde. Laikyti tamprų organizacinį ryšį su Sąjungos centro organais ir kaimyniniais skyriais, ypač Chicago skyriumi.

Pirmasis šių metų valdybos posėdis įvyko Jono ir Valės Činkų namuose, gausiai išpūstuose tautinės ornamentikos dirbiniais ir paties Jono laimėtomis golfo trofėjomis. Po posėdžio vyko socialinis pabendravimas prie šeimininkės parengtų vaišių stalo.

Į skyrių įstojo nauja narė, tai ponija Valė Činkuvienė, kuri tuojaus susimokėjo ir nario mokestį. Reiškia skyrius auga nariais.

Naujai perrinkta Cicero skyriaus valdyba pasiskirsytė pareigomis sekančiai: inž. G. Biskis — pirm., Z. Juškevičienė — vicepirm., D. Liepienė — sekretorė, J. Činkus — išdinininkas, S. Žemaitienė — vicepirm., renginių reikalui.

• Veronika Jasiukaitienė, inžinieriaus Jasiukaičio našlė, neseniai turėjusi akies operaciją, džiaugiasi, kad viskas gerai pavyko ir gali skaityti, ir susirinkimus lankyti.

Veronika plačios organizacinės skalės visuomenininkė: ji priklauso patriotinėms organizacijoms ALT S-gai, BALFui, remia VLIKą, ALTą, Tautos fondą. Draugai ir kaimynai linki šiai sąmoningai ir dosniai lietuvei sveikatos!

(zj)

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650
10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).
Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395
Cicero: (312) 656-6330
Willowbrook: (312) 789-0777

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

JUOZO ANDRAŠIŪNO SUKAKTIS

Mečys Valiukėnas

Juozas Andrašiūnas vasario pradžioje suėjo savo amžiaus 75 metus. Keletas artimesniųjų jo bendradarbių, šia proga savo iniciatyva ir rizika, be sukaktuvininko žinios, jo bendraminčiams ir prieteliams išsiuntinėjo kvietimus, dalyvauti šeimininkijoje vakarieneje su juimi. Paaiškęs norinčiųjų vakarieneje dalyvauti, esant arti šimtinės, organizatoriai pakvietė ir sukaktuvininką... Trumpai pasiaiškinus susidariusią padėtį, sukaktuvininkas pakvietimą priėmė ir bendravarkai išregistravo į dalyvius, pasitikslindamas kada jis turės atvykti ir kokias pareigas turės atlikti...

Taip 1983 m. sausio 29 d. vakare Liet. tautiniuose namuose buvo pagerbtas Juozas Andrašiūnas, ilgametis, bene nuo 1972 metų, rūpestingas Chicago Lietuvių Tautinių Namų išdinininkas ir atskaitomybės vedėjas, taurus lietuvis, nuo pat studijų pradžios aktyvus neolituanas, kaip ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narys nuo atvykimo į Ameriką.

Vakaro programą vedė Jonas Jurkūnas, LTN pirmininkas. Juozo gyvenimo kelią atskleidė jo pusbrolis agr. Ignas Andrašiūnas. Abu jiedu šimtaprocentiniai linkuviai, gimę ir augę gretimuose kaimuose, mokslinę Linkuvos gimnazijoje. Igno teigimu, Linkuviai yra šiaurės Lietuvos aukštai-

čiai, savito būdo žmonės, pasižymį kieta valia, ištvermingumu darbe ir tarpusavio santykiuose ir užsibrėžtojo tikslo siekią iki laimėjimo. Tokiomis savybėmis pasižymįs ir Juozas.

Šauniai aptarė Ignas Andrašiūnas tą linkuvių gyvenamąją savitą šiaurinės Lietuvos rajoną su Mūšos ir Lėvenio upėmis ir kairiajame Mūšos krante, Latvijos

Juozas Andrašiūnas dėkoja jo amžiaus sukaktį prisiminusiems. V. A. Račkausko nuotr.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Dr. Vytauto Dargio, Simo Kašėlionio ir Kazimiero Pociaus bei jų svečių stalas Juozo Andrašiūno pagerbime.

V. A. Račkausko nuotr.

Veronikos Lenkevičienės ir Juozas Jurevičiaus bei jų svečių stalas.

V. A. Račkausko nuotr.

Mečys Valiukėnas skaito dalyvių pasirašytą adresą. Iš kairės: inž. Jonas Jurkūnas, Gailutė Palionienė, Juozas Andrašiūnas ir Dalia Gotceitienė.

V. A. Račkausko nuotr.

kryptimi išsidėsčiusius gražius Ruponių, Gataučių, Steigvilių, Bardiškių, Diržių... kaimus, kaimus, kurių gyventojai turėję karališkų valstiečių vardą, atseit, laisvus nuo baudžiavos lazo... Toje gražioje lygumoje, derlingos žemės apylinkėje — Gataučių kaime 1908 m. gimęs Juozas Andrašiūnas. Jis turi visas būdingas šio iškilaus krašto valstiečio savybes.

Juozas baigęs Linkuvos gimnazijos trečią laidą, 1927 m. Gimnazijoje buvo moksleivių savitarpio lavinimosi kuopelė, kurios obalsiu buvęs "Pro Patria". Pradėjęs studijas įsijungė į LST Korp! Neo-Lithuania ir likosi joje aktyvus iki šiol.

— Niekuomet aš negirdėjau Juozą ugingas kalbas sakant, niekad nemačiau jį pirmose gretose sėdint, bet visados radau jo pavardę sąrašuose, kurie reikalauja aukos įvairiems kultūriniais ir politiniams darbams paremti, — kalbėjo Ignas, aptardamas Sukaktuvininko charakterį.

Šiltais žodžiais išsakė savo sveikinimus Juozui: Antanas Juodvalkis, Mečys Šimkus, Dalia Gotceitienė, Jonas Jurkūnas ir Petras Vėbra. Raštu sveikino: plk. K. Dabulevičius, Antanas ir Angelė Kašubai (Juozas — neolituano junjoro Antano buvęs globėjas...), Bronius Tiškus ir kt.

Visų šio vakaro dalyvių ir visų negalėjusių, norėjusių dalyvauti vardu neolituonės Gailutė Palionienė (Madison, Wisc.), Dalia Gotceitienė ir LTN valdybos narys Mečys Valiukėnas Sukaktuvininkui įteikė dail. Petro Aleksos apipavidalintą adresą, pasirašytą šio vakaro dalyvių. Dr. Tadas Palionis, vienas artimesniųjų Juozo prietelių, trumpu žodžiu pasveikinęs Juozą pakvietė sugiedoti Juozo laimei Ilgiausių metų dainą ir išlenkti šampano taures!

Sukaktuvininkas, dėkodamas už šį jam suorganizu-

tą pagerbimą, pareiškė išskirtiną padėką visiems dalyviams, sveikintojams ir vakarienos rengėjams. Gražiu humoru perpintą, pasakojo kitų nemintą jo veiklas karinėje srityje... Karuomenėje jam netekę būti, bet dviem atvejais vistiek jis bandęs būti kariu. Pirmasis atvejis nepavykęs, nes 1941 m. mūsų tautos sukilme partizanų vadovybė, pareikalavusi atsinešti savą ginklą, o jis jo neturėjęs ir nesumojęs kur įsigyti... Antruoju atveju, 1945 metais jis atsidūręs Strasburge ir buvęs mobilizuotas į Volksturmo gretas ir dirbęs prie užtvartų statymo, griovių kasimo Strasburgą ginant... Volksturmo vadas rūpestingai pastatęs kllūtis laukuose... bet likęs kelias neužblokuotas ir jo užtekę išlaisvintos Prancūzijos armijos tankams prasiveržti norima kryptimi... Taip ir netekę panaudoti gautąjį šautuvą...

Bendrai visa vakaronė su Juozu Andrašiūnu praėjo darniai, pakilioj nuotaikoj ir, pasivaišinus Onos Paulienės, LTN šeimininkės skania vakariene, ir kolegishkuose pašnekėsiuose tęsėsi iki vėlumos.

PHILADELPHIA

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Šių metų Vasario 16-sios minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 20 d., 2 val. p. p., Lietuvių Namuose (Lithuanian Music Hall), 2715 E. Allegheny Ave. Amerikiečių kalbėtoju yra pakviestas naujai išrinktas kongresmanas Robert Borski. Pagrindinę kalbą pasakyti atvyksta iš New Yorko JAV LB X-sios Tarybos narys Romas Kezys, plačiai klausomos "Laisvės žiburio" radijo programos vadovas ir vienas iš Lapkričio 13 d. demonstracijų organizatorių. Meninę programą išpildys Philadelphia choras "Viltis", veteranų tauti-

nių šokių grupė "Vakarinė", vad. Kazio Razgaičio, jaunimo tautinių šokių grupė "Aušrinė", vad. Eimučio Radžiaus, ir Philadelphia LB-nės Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos mokiniai. Į minėjamą įėjimas nemokamas. Atsilankiusieji yra kviečiami savo auka paremti Lietuvos laisvinimo pastangas. Minėjamą ruošia Philadelphia ir pietinės New Jersey LB apylinkės, o talkina visos vietinės organizacijos.

RADIJO PROGRAMOS APIE LIETUVĄ ANGLŲ KALBA

JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos paruoštos programos apie Lietuvą anglų kalba bus perduotos Philadelphiaje sekančia tvarka: vasario 19 d., šeštadienį, 2:15 val. p. p. per stotį WTEL (banga 860 am); vasario 20 d., sekmadienį, 6:30 val. vak. per radijo stotį WFLN (banga 95.7 FM). Maloniai prašome painformuoti lietuviškai nekalbančius draugus ir pažįstamus apie šias specialias radijo programas.

MIŠIOS UŽ LIETUVĄ

Nepriklausomybės šventės proga šv. Mišias už Lietuvą bus aukojamos Philadelphiaje lietuvių parapijoje. šv. Andriejaus parapijoje iškilmingos mišios bus laikomos sekmadienį, vasario 20 d., 10:30 val. ryte, lietuviškos sumos metu. Organizacijos yra kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. šv. Jurgio parapijoje mišios už Lietuvą bus vasario 16 d., trečiadienį, 7:30 val. ryte. Tikimasi, kad ir šv. Kazimiero parapijoje bus surastas laikas mišioms už Lietuvą.

PROKLAMACIJA

Pennsylvanijos gubernatorių Dick Thornburgh proklamaciją Vasario 16-tosios proga pasirašys š. m. vasario 7 d. Pennsylvanijos sostinėje Harrisburge. (tg)

BOSTONO LIETUVIAI

MIRĖ LAIMA JASAITIENĖ

Praeitų metų gruodis ir šių metų sausis Bostonui ir jo apylinkei buvo labai nelaimingas. Neseniai palaidojom smuikininką Izidorių Vasyliūną, kompozitorių Julijų Gaidelį, atsargos JAV kariuomenės kapitoną Gediną Senutą, vos sulaukusį 40 metų amžiaus ir eilę kitų, o štai, sausio 22 d. netikėtai mirė Laima Marija Jasaitienė, dr. Stasio Jasaičio žmona.

Atsisveikinimas su velione įvyko sausio 25 d. Casper šermenų koplyčioje, kuri buvo perpildyta atėjusių atsisveikinti su velione. Kun. Albertas Kontautas atkalbėjo maldas. Inž. Vytautas Izickas atsisveikino Lietuvių Bendruomenės vardu, išskeldamas velionės meilę lietuvių tautai, tėvynei Lietuvai ir savo vaikams. Lietuvių respublikonų vardu atsisveikino inž. Jonas Vasys. Prof. dr. Juozas Navickas atsisveikino šeimos ir draugų vardu.

Sausio 26 d. velionė buvo palydėta į šv. Petro bažnyčią, kur šv. mišias atnašavo kunigas dr. Voldemaras Cukuras, asistuojant kun. Antanui Baltrušūnui. Bažnyčia buvo pilna žmonių, kas būna tik didelių švenčių metu.

Iš bažnyčios, lydima kelių dešimčių automobilių vilkstynės, velionė buvo palydėta į Forest Hills kapines.

Nuliūdime pasiliko vyras dr. Stasys Jasaitis, duktė Dalia, sūnus Jurgis, brolis dr. Kazys Bobelis, brolis Jurgis Bobelis ir daugybė kitų giminių. Į laidotuves buvo atvykęs buv. Vliko pirmininkas ir dabartinis garbės pirm. dr. Kęstutis Valiūnas su ponija, o brolis Kazys Bobelis, Vliko pirm. yra išvykęs į Europą, kur dalyvavo Europos seime ir lanko valstybių vyriausybės Lietuvos bylos reikais, negalėjo atvykti į sersers laidotuves.

KONCERTAS PARAPIJOS SALĖJE

Šv. Petro parapijos salėje kovo 27 d. 11 val., tuoj po pamaldų, bus atlikta trumpa muzikinė programa: Jeronimo Kačinsko lietuvišką

suita, Mozarto Finale iš Trio ir Beethoveno Trio Nr. 3 in C minor. Programą atliks Berklee muzikos kolegijos profesorių pūčiamųjų tryjukė (trio) ir kiti Bostone koncertuojantieji styginiai instrumentalistai.

Iėjimo mokestis pagal išgales — auka koncerto išlaidų padengimui. Po koncerto vaišės. Visi yra kviečiami atsilankyti.

RADIJO PROGRAMA VASARIO 16-JĄ

Steponas ir Valentina Minkai vasario 16 dieną 9:30 iki 10 val. ryte — Lietuvos nepriklausomybės šventės proga turės programą anglų kalba iš tos pačios radijo stoties banga 1360 AM.

PARENGIMAI

- Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 13 d. So. Bostone. Kalbės kun. dr. Juozas Prunskis, dalyvaus kongresmanas Mokley ir kiti amerikiečiai. Bus graži meninė programa.

- Minkų radijo valandėlės 49 metų sukakties renginys kovo 12 d.

- Parapijos sueiga-reunion balandžio 17 d.

- Laisvės Varpo pavasarinis renginys balandžio 10 dieną.

- "Aušros" 100 metų sukakties minėjimas balandžio 24 d.

CAPE COD

CAPE COD ŽINIOS

LB Cape Cod Apylinkės valdybos pastangomis Naujų 1983 metų sutikimas buvo suruoštas pirmininko Vlodo ir Marijos Židžiūnų sodyboje. Jansonienėi ir šlapelienei koordinuojant, ponios pagamino labai skanių valgių, tortų ir pyragų.

Pirm. židžiūnas trumpa kalba ir tylos minute prisiminė ir pagerbė mirusį mūsų buvusį pirmą pirmininką Mykolą Biliūną. Po to pasveikino visus linkėdamas geriausios sveikatos, nuširdaus bendradarbiavimo ir geriausios sėkmės ateičiai. Visi kartu sugiedojo Lietuvos himną, ir prie pakeltų šampano taurių vienas kitam palinkėjo sveikų,

laimingų ir geresnių Naujų Metų. Po sutikimo dar vyko vaišės ir šokiai, kurie tęsėsi net iki 3 val. ryto.

Tai yra puiki tradicija, kur dauguma apylinkės lietuvių gali kartu praleisti maloniai laiką ir pasidalinti gyvenimo išpūdžiais.

★ Vasario 8 d. dail. Jonas Rūtenis LB Bostono apygardos pirmininkas išvyksta vienam mėnesiui į Australiją aplankyti savo bičiulių, o svarbiausia brolių Paulių, kuris labai ir sėkmingai darbuojasi lietuviškoje dirvoje — dainuodamas, vaidindamas ir režisuodamas įvairius lietuviškus veikalus. Linkime sėkmingos kelionės.

★ LB apylinkė dalyvavo International Night rengime, kur kaip ir pernai dalyvavo devynios tautybės. Iš 22 dalyvavusių lietuvių net šešios buvo su tautiniais rūbais, kas paliko labai gražų išpūdį.

★ Feliksas Mandeikis šiemet švenčia 83 metų amžiaus sukaktį, yra dar judrus ir veiklus. Jis ne tik visada dosniai aukoja visokiems lietuviškos išlaikymo reikalams, bet apylinkei duoda naudotis veltui savo puikios sodybos sklypą lietuviškiems piknikams. Šiomis dienomis surengė gražų priėmimą, kur visi praleido smagiai laiką ir jam palinkėjo geriausios sveikatos ir sėkmės.

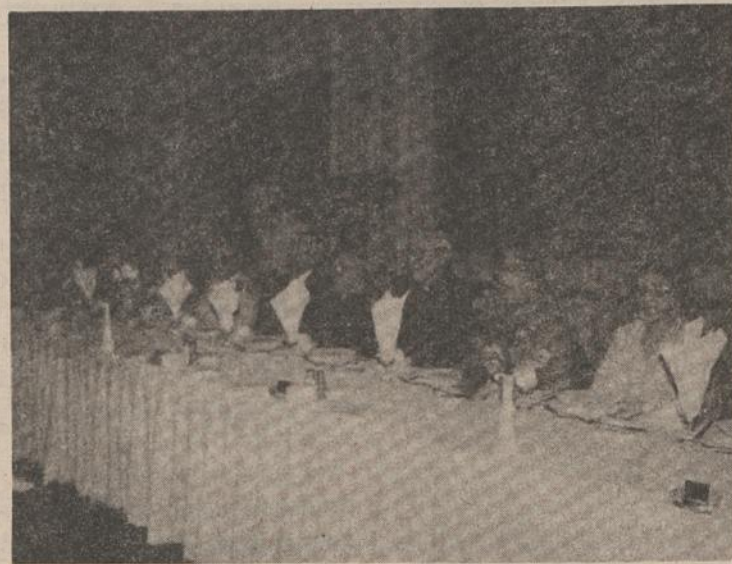
★ Nijolė ir Algis Lapšiai iš Bloomfield Hills, Michigan su savo dvynukėmis Audra ir Nida atvyko į Bostoną pas savo močiutę J. Lapšienę ir į Cape Cod pas močiutę Ireną Jansonienę, kur praleido šventes. Jansonų sodyboje buvo susirinkę vienu kartu keurios generacijos — tai labai gražu ir reta. (jed)

PALM BEACH

PAGERBTI VIRŠ 80 METŲ AMŽIAUS IR 50 METŲ MOTERYSTĖJE IŠGYVENĘ

LB Palm Beach apylinkės valdyba nutarė pagerbti iškilmingu pobūviu visus lietuvius, gyvenančius mūsų apskrityje, kurie peržengė 80-jų metų slenkstį ir šeimas — poras žengusias bendru gyvenimo keliu per 50-tį metų.

Tokių asmenų ir porose čia gyvenančių surasta čia virš 20 asmenų, tačiau ne visi šiame pagerbime, dėl sunegalavimų ar kitų priežasčių, galėjo dalyvauti. Šie iškilmingi pietūs - pagerbimas įvyko sausio 15 d. HOLIDAY INN (Palm Beach Gardens) pokylių salėje. Prie garbės stalo, su svečiais iš St. Petersburg, PLB Garbus pirmininku prel. J. Balkūnu, sutilpo 11-kas asme-

A. Pažerienė prie garbės stalo sėdintiems svečiams sega gėles. Centre sėdi prel. J. Balkūnas. J. Štaro nuotr.

nų. Štai šie lietuviai — veteranai gyveną šioje apskrityje: Bikšienė D., Zeesai Walter ir Neli, Navasaitis J., Baranauskienė L., kun. A. Senkus, Kulpavičius Vl., Augūnienė Stella, Stakus-Gudienė ir Ant. Bortvikienė.

Neeilinę šventę pradėjo apyl. pirm. Br. Aušrotas. Jis pasveikino susirinkusius svečius, linkėdamas jiems gražių dienų auksinio Atlanto kranto puikiam klimato ir pakvietė apyl. sekretorę A. Pažerienę prisegti sukaktuvinkams po gėlių puokštę.

Kun. A. Senkus skaito maldą. Šalia stovi parengimo vadovas J. Jakubauskas.

J. Štaro nuotr.

Po šios dalies įvykdymo, tolimesnei programai praversti Br. Aušrotas pakvietė valdybos parengimų vadovą Joną Jakubauską. Mat, J. Jakubauskas nepaprastai daug pasidarbavo, kad šis pobūvis - pagerbimas kuo puikiau pavyktų. Ir, tikrai, jo pastangos buvo apvaisinuktos šimtaprocentine sėkme!

J. Jakubauskas priminė susirinkimo dalyviams, kad prie garbės stalo sėdi ne vien tik amžiumi iš kitų išsiskiria vietos lietuviai, bet kad dalis jų yra nusipelnę atstatant nepriklausomą Lietuvą. Ir pirmoje galvoje jis pakvietė kun. A. Senkų, šios apylinkės kunigą-veteraną sukalbėti maldą, o po kun. A. Senkaus anglišką invokaciją sukalbėjo prel. J. Balkūnas. Dalis svečių nesuprato lietuvių kalbos, nors ir kilę iš lietuviškų šeimų.

Tęsdamas programą J.

Jakubauskas apibūdino kiekvieną prie garbės stalo sėdintį asmenį, prašydamas juos pasisakyti apie savo gyvenimą ir praeitį. Gi, dalis pagerbiamų asmenų nepriklausomos Lietuvos vyriausybės yra buvę apdovanojami garbės lapais, medaliais ir kitais žymenimis, už nuopelnus nepriklausomai Lietuvai. Tuo būdu ir kiti pobūvio dalyviai sužinojo, kad savo tarpe turime nepriklausomai Lietuvai nusipelnusių tautiečių.

Baigiant oficialią dalį tarė svarų žodį prel. J. Balkūnas, Jis pasidžiaugė, kad LB apyl. valdyba suruošė tokių puikų parengimą, prisimindama ir lietuvių-veteranus, kas mus visus suriša į vieną bendrą lietuvišką šeimą. Prelato nuomone, ne vien tik jaunesnieji, bet ir žilos senatvės sulaukę tautiečiai gali daug prisidėti prie tėvynės vadavimo veiklos, nes "senas jautis vagos negadina"!

Meninę programos dalį atliko V. Šalčiūnas, neseniai persikėlęs iš Philadelphia apylinkės, paskaitydamas tai šventei pritaikintus B. Brazdžionio ir Maironio eilėraščius.

Po skanių pietų į salę buvo įvežtas svarus tortas, kurį praplovė patys amžiumi turtingiausi — tai D. Bikšienė ir Vl. Kulpavičius. Šia proga buvo pakeltos vyno taurės ir sugiedota "Ilgiausių metų..."

Sausio 16 d. šis pagerbimas buvo pratęstas St. Paul of the Cross katalikų bažnyčioje. Iškilmingas pamaldas atnašavo net 5 kunigai, tai jubiliejas kun. A. Senkus, prelatas J. Balkūnas, kun. Vyt. Pikturka ir du svečiai iš N. Anglijos — prof. kun. Smilga ir prof. kun. Cukuras. Kun. Pikturka savo pamoksle prisiminė ne tik jubiliejaus, bet ir "stone moterystės" išgyvenusius virš 50-tį metų.

(ab)

- Antanas Ščiuka, buvęs LB šios apylinkės valdybos vicepirmininkas, susirgo širdies negalavimais. Dvi savaites pasigydyęs ligoninėje, grįžo į namus ir baigia sveikti savo žmonos Leokadijos priežiūroje.

GET ALL YOU WANT OUT OF LIFE,
431-1050
This phone number can make it happen
WELCOMING: A JOB TO BE PROUD OF.
AIRCO
TECHNICAL INSTITUTE
Financial aid available to those who qualify

LB Krašto Valdybos veiklos gairės

1. JAV LB KV siekia tų pačių tikslų ir uždavinių kuriuos nurodo Lietuvių Charta ir JAV Lietuvių Bendruomenės Aktas. KV veikia pagal PLB ir JAV LB įstatus, vykdo PLB Seimo ir JAV LB Tarybos nutarimus.

2. KV tikslas apjungti visus JAV gyvenančius lietuvius neatsižvelgiant į jų prigimtį, religiją, ideologiją bei politinį nusistatymą.

3. Nepriklausomos Valsybės atstatymas ir tautos gyvybės išlaikymas: jaunimo auklėjimas, švietimas, kultūros puoselėjimas, socialiniai reikalai ir sugrąžinimas nuo lietuviybės reikalų atitolusius lietuvius bei asimiliavusius su gyvenamo krašto papročiais, aplinka ir kultūra — yra pagrindiniai JAV LB tikslai.

4. KV remia ir artimai bendradarbiauja su LB apylinkėm, apygardom, specialios paskirties LB tarybom bei kitais bendruomeninį darbą dirbančiais vienetais, kurie tvarkosi savystoviai, tačiau savo veiklą derina ir informuoja KV. JAV LB KV palaiko glaudžius santykius su PLB ir kitų kraštų bendruomenėmis visuomeninėje, kultūrinėje, švietimo ir socialinėje veikloje.

5. JAV LB remia Nepriklausomos Lietuvos atstovus — diplomatinės ir konsularinės tarnybos narius JAV-se, su jais lojaliai bendradarbiauja, rūpinasi jų postų išlaikymu ir tęstinumu.

6. JAV LB KV siekia tarpusavio susipratimo su politinėmis ir visuomeninėmis lietuvių grupėmis, todėl domisi pozityvia jų veikla.

7. JAV LB siekia bendro visų veiksmų bei organizacijų darnaus darbo, tolerancijos, lojalumo ir kitus kviečia laikytis tų pačių principų.

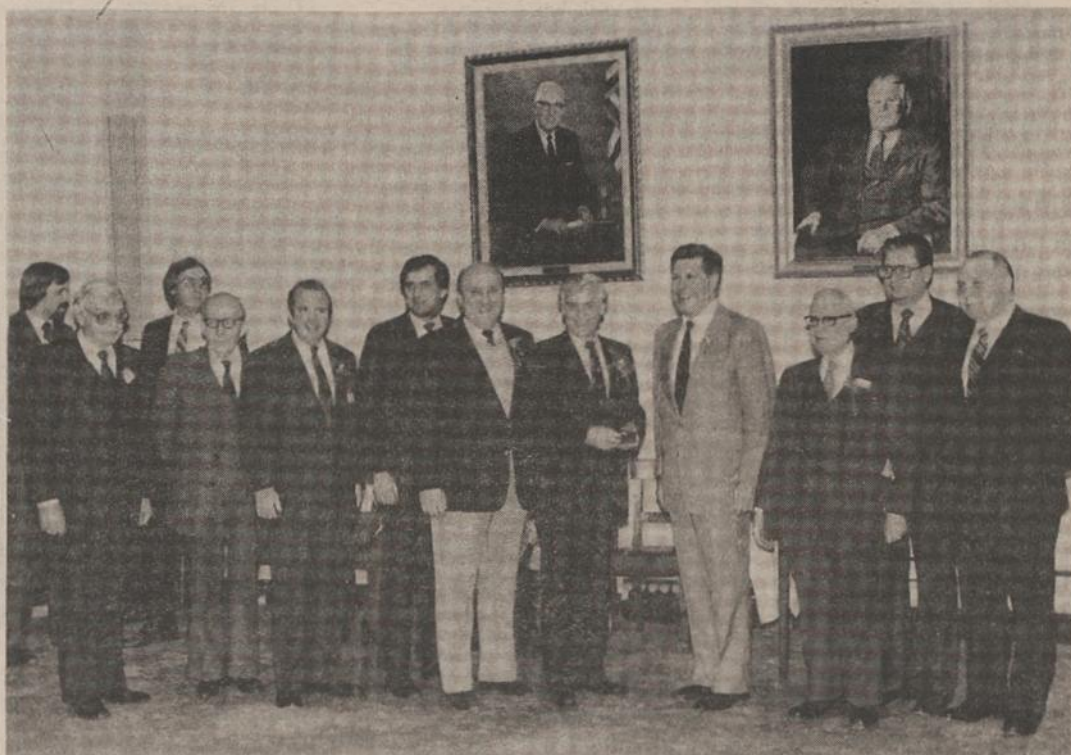
8. Išėivijos lietuvių reikalų atstovavimas JAV valstybinėse įstaigose turi būti vieningas ir tam reikalui LB KV ieško galimybių ir sąlygų susitarti su kitais panašų darbą dirbančiais veiksniais. JAV LB KV seka JAV periodinę spaudą bei kitus leidinius ir tinkamai reaguoja į tendencinius bei nepalankius pasireiškimus, o ypač kovoja su tendencingais komunistiniais propagandos kėsmais.

9. Lietuvių tautos likimas artimai susijęs su kitų pavergtų tautų likimu, todėl LB ieško gerų santykių ir bendradarbiavimo su tų tautų išėivija JAV-se.

10. Valstybės okupacija ir dalies tautos emigracija atskyrė mus nuo tėvynėje likusio tautos kamieno, tačiau Nepriklausomai Valsybei atstatyti ir tautinei gyvybei išlaikyti esame vieni kitų reikalingi. Santykiuose su gimtuoju kraštu JAV LB laikyseną apsprendžia Lietuvių Charta, lietuvių veiksmų White Plains susitarimai bei Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo nutarimai. Santykiuose su gimtojo krašto lietuviais pasitikima laisvųjų lietuvių sąmoningumu bei subrendimu, jų sąžinės jautrumu ir tautinės garbės suvokimu.

Mieli Broliai ir Sesės Lietuviai,

Šiais metais minime 65 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Tas 20-ties signatarų žygis buvo pati svarbioji gairė mūsų tėvynės laisvės kelyje. Su pasididžiavimu prisimename ir 22 nepriklausomo gyvenimo metus, nes per tą trumpą laiką Lietuvos Respublika padarė milžinišką pažangą visose srityse: švietimas, kultūra, sveikatingumas ir Lietuvos ūkis tiesiog klestėjo.

JAV Kongreso nariai su PLB ir kitų veiksmų atstovais LB surengtame 1982 m. gruodžio 8 d. pagerbime "Ad Hoc" komiteto nariams, ginantiems Lietuvos bylą.

Kongresmanas C. F. Dougherty ir JAV LB krašto valdybos pirm. dr. A. Butkus pagerbime stebi meninę programą.

Jau 42-jus metus laisvėje lietuviai susirenka ne tik prisiminti Lietuvos valstybės atstatymą, bet taip pat viešai pareikšti, kad nors Lietuva pavergta, tauta gyvuoja savo sūnų ir dukrų širdyse ir mintyse. Šia proga taip pat pareiškiame savo ryžtą atkovoti Lietuvos nepriklausomybę, atnaujinti šventą priesaiką dėti pastangas grąžinti tautinio apsisprendimo teisę savo protėvių šaliai. Mūsų šventą pareigą yra apsaugoti lietuvių tautą ir jos kultūrą nuo asimiliacijos ir viso-

keriopo išnaudojimo. Mūsų dorovės ir savigarbos jausmai mus įpareigoja be atvangos veiksmingai jungtis. Kiekvienas pagal išgales ir sugebėjimus turime jungtis į kovą už lietuvių tautos būvį.

Minėjimuose pasakyti gražūs žodžiai, skambios dainos ir rezoliucijos nuai-

dės užmarštin, jei viešų pareiškimų nelydi konkretūs darbai ir atnaujintas ryžtas. Darbų pakanka visiems, visose plotmėse: veiksmams, organizacijoms ir asmeniniams kontaktams su JAV politiniais, kultūriniais ir mokslo sluoksniais. Lietuvių Charta mus įpareigojo: "Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę".

JAV Lietuvių Bendruomenė tiki ir vadovaujasi kiekvieno lietuvių laisvo apsisprendimo valia, kam jis nori skirti savo auką, todėl šios Nepriklausomybės skelbimo 65 metų šventės proga prašo Jus, kad savo auką skirtumėte visiems JAV LB-nės darbams paremti ir tuo pačiu dėkoja Jums už Jūsų aukas praeityje.

JAV LB Krašto Valdyba

NOTARY PUBLIC

JUOZAS MIKONIS — Realtor
savininkas

EAST SHORE REALTY

866 East 185 Street, Cleveland, Ohio

Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Turime namų Cuyahoga, Lake ir Geauga apskrityse, ypač apie naują parapiją. Taip pat ir naujoji lietuvių kolonijoje, SUNNY HILLS, Floridoje, 955 mylios nuo Clevelando.

Norintieji pirkti ar parduoti prašom kreiptis į mano įstaigą.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

AMBER STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,

CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

BALTIMORĖS LIETUVIAI

IS TAUTININKŲ VEIKLOS

Pirmutinis šių metų Tautinės Sąjungos Baltimorės skyriaus susirinkimas įvyko sausio 16 d. Lietuvių Namų žemutinėje salėje. Pirm. Vl. Bačanskas susirinkusius pasveikino, pradedant naujuosius metus, ir paprašė susikaupimo minute pagerbti pr. m. spalio 31 d. numirusį skyriaus narį Vincą Gelgudą.

Perskaitytas 1982 spalio 17 d. susirinkimo protokolas ir Sąjungos bendraraštis. Iždininkas A. Sajauskas supažindino su pr. metų skyriaus pajamų ir išlaidų apyskaita.

Jau šiais metais 70 dol. auka paremti vietinė Lietuvių Radijo Valanda jos 35 metų gyvavimo sukakties proga, 50 dol. padidintas įnašas "Vilties" Draugijai ir 20 dol. prisidėta prie Vasario 16-sios proga Baltimorės Lietuvių Draugijų Tarybos kasmet paruošiamos paminėjimo programos knygelės.

Vieton mirusio dr. St. Tallat-Kelpšos ir skyriaus veikmėje nebedalyvaujančios G. Auštienės į revizijos komisiją išrinkti K. Dulyš ir J. Gužauskas.

Tartasi dėl š. m. kultūrinių renginių. Vasario mėnesį kaip visada, čia vyksiant dviem paminėjimams (vieną rengia minėtoji Taryba, o kitą vietinė Bendruomenė), mažai belieka laiko įterpti dar ką nors kita. Todėl seniai numatytas rodyti filmas apie prez. A. Smetoną Amerikoje užrašytas kovo 13-tai dienai. Vėliau ketinama suruošti jauniausio mūsų skyriaus nario ir daug Baltimorės lietuvių visuomenei nusielpnuso menininko Algimanto Grintalio pagerbtuves. O rudenio, gal Lietuvos kariuomenės dienos proga, bus neseniai pasirodžiusios mūsų skyriaus veterano pulk. a. a. M. Karasos atsiminimų knygos "Gyvenimo sukuriuose" sutiktuvs.

1982 metai baltimoriečiams buvo nuostolingi; mirtis praretino ir taip jau negausią vietos lietuvių, Tautinės Sąjungos būrelis neteko amžiumi vyriausio savo nario V. Gelgudo, ku-

ris tautininku buvęs jau Lietuvoje, čia atvykęs, savo nusistatymui liko ištikimas ligi mirties. Kiek galėdamas, paslaugiai patarnaudavo ir kitoms lietuvių organizacijoms. Užtat šermeninėje, su velioniu atsišveikinant, nuoširdžiai pagerbtas. Skyriaus pirmininkas pasidžiaugė, kad velionio nelikusi tuščia vieta: ją užimti atėjo duktė Birutė Gelgudaitė-Kalinauskienė.

Jau ne pirmas kartas, kai į mirusio skyriaus nario vietą iš velionio šeimos ateina kitas. Kai organizaciniam darbui prisijunkinti jaunimą nelengva, tai toks papildymas kad ir vyresniaisais tampa beveik vieninteliu laidu organizacijai išlikti gyvai. Organizuotame idėjiniame sambūryje sėkmingiau vyksta ir pačios lietuviybės palaikymas.

Aptarus reikalus, besivaišinant kava su užkandžiu, skyriaus raštininkas kaip jau kelis kartus ir anksčiau, primindamas, kas buvo veikiamas senųjų ateivių, iš savo archyvo paskaitė kai ką iš Baltimorės lietuvių pareities, kiek ji atsišpindėjus spaudoje. Iš 1915 m. "Kataliko" supažindino su vietinės to laikraščio korespondentės straipsniu, kaip ji tuo laiku aiškino nautautimą. O iš 1939 m. "Amerikos Lietuvio" — P. Jaro, darbštus tų laikų pranešinėtojo tautinės pakraipos spaudai, rašinį, kaip Baltimorės Lietuvių Moterų Piliečių klubas, pirmutinis tarp kitų vietos lietuvių organizacijų, sukruto pagelbėti pabėgėliams, kai Klaipėdos kraštą užėmė vokiečiai. (sm)

Mums rašo

DĖL ALTOS KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO MINĖJIMO

Skųsdamasis dėl ALTos surengto Klaipėdos krašto atvadaavimo minėjimo, p. E. Pranckus nepagalvojo tuo reikalu pasikalbėti su savo sąjungos pirmininku Clevelande, kuris jam būtų priminęs, kad nei LKVS Ramovės skyrius nei šaulių kuopos tos šventės minėjimo neruošė per paskutinius šešerius metus. ALTA neranda reikalo uzurpuoti kitų organizacijų parengimus, tačiau Ramovė ir šauliams pageidaujant, tame laikotarpyje Klaipėdos krašto atvadaavimą minėdavo drauge su ALTos ruošiamu Vasario 16-tosios minėjimu. Šiomet, suėjęs reikšmingesnei to įvykio sukačiai, šešiasdešimts metų, ALTA nutarė tai pagerbti atskiru minėjimu.

Amerikos Lietuvių Taryba
Clevelando Skyrius

Šv. Mykolo istorinė bažnyčia Kražiūose, keletą kartų atstatyta nuo Vytauto D. laikų, II Pasaulinio karo metu buvo sudeginta.

Sovietinis barbaras mūsų žemėje

Mintys Broniaus Kviklio knygas pasitinkant

Vacys Kavaliūnas

Peizažas. Mūsų gimtosios žemės peizažas. Sugrįžta jis savo vaizdais, spalvomis ir garsais. Sugrįžta ir savo dvasia. Ir drauge su Jonu Aisčiu kartojame:

Laukas, kelias, pieva kryžius,
Šilo juosta mėlyna,
Debesėlių tankus ižas
Ir gaudi, gaudi daina.

O toliau... Toliau nutolstame nuo Aisčio Peizažo, nutvieksto ilgesingu poeto sielos liūdesiu, ir sugrįžtame į tuos takus, kuriais maži bėginėjome, ir kelius, kuriuose giliai įmintos mūsų pėdos. Sugrįžtame į tą šalį, kur, O. V. Milašiaus žodžiais, visa yra atsiminimų spalvos.

Ir tada mūsų dvasioje atsiskleidžia žydras tėviškės dangus, o nesibaigiančiame jo skliaute — bažnyčių bokštų giesmė, kylanti į aukštumas dvasinės šviesos aidais ir skambanti mūsų gyvenimo keliuose ir jo kryžkelėse.

Tokios mintys, tokia dvasia ir nuotaika kilo ir skleidėsi sausio pabaigos sekmdienį Dievo Motinos parapijos salėje, pasitinkant Bronių Kviklį ir dvi jo knygas: Telšių vyskupystė (1980) ir Vilkaviškio vyskupystė.

Erie ežero bangomis artėja vakaro sutemos. Publika renkasi į salę, eina prie scenos ir staiga nutyla ir susikaupia — tenai Broniaus Kviklio atvežta paroda. O joje — gūdūs ir pačias žmogaus būties gelmes sukrečiantieji mūsų tautos Golgotos momentai sovietinio barbaro vergijoje: bažnyčių, kurių bokštuose kenčiančioje tyloje paskendę varpai kovotojų už tautos laisvę, jos mintį ir žodį nuotraukos ir partizanų lavonai, pamesti Balbieriškio turgaus aikštėje. O kiek kartų, kiek kartų mano paties tenai būta!..

Giliam susimąstymui apgaugus salę ir tarsi išgirdus nenutylantį kankinamos tautos šauksmą, ofi-

cialus nepavargstančio knygu auatoriaus supažindinimas su clevelandiečiais. Klebonas kun. G. Kijauskas pakviečia mokytoją J. Žilionį trumpam žodžiui. O to žodžio pagrindinė mintis: Bronius Kviklys — nežinantis poilsio kovotojas už mūsų gimtąją žemę. Už žemę, kad joje, išsiveržęs iš vergijos pančių, suskambėtų laisvės varpas ir laisvai plevėsuotų mūsų vėliava.

O Bronius Kviklys savo žodžiu kviečia nukeliauti į mūsų gimtąją žemę. Nukeliauti laisvai — be sovietinių muitininkų ir nežmoniškų kratų, be okupanto

agentų įkyraus sekimo. O tada visur — net ir varginose vietovėse — iškils visa prelenkiančios mūsų šventovės.

Šventovės, kurios lydi žmogaus kelią nuo krikšto ligi mirties ir kuriose sutelkta neįkainojami architektūrinio meno turtai, kuriuose atsispindi ir mūsų liaudies kūryba. Ir jos, tos šventovės, jau kelios dešimtys metų sovietinio barbaro sistemingai naikinamos — atiminėjamos, paverčiamos ateistiniais muziejais, apiplessiamos, o kunigai persekiojami ir net žudomi.

(Nukelta į 13 psl.)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

40 East 49th Street (Corner of Madison Ave.)

NEW YORK, N. Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Minn. 53124	72 County Road No. 42	612-432-3939
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2363
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mi. 49505	1541 Plainfield Ave. NE	616-361-5960
Hackensack, N. J. 07601	112 Main St.	201-942-9110
Irvington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203-232-6600
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Montebello, Ca. 90640	1800 W. Beverly Blvd.	213-727-0884
Miami Beach, Flo. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	398 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1907 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	758-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 3-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

KRYŽIAŽODŽIO Nr. 3 SPRENDIMAS

PIRMA KARTĄ CLEVELANDE!

1983 kovo 6, sekmadienį, 4 v. p. p.

DIEVO MOTINOS PARAPIJOS AUDITORIJOJ

DIRVAI PAREMTI KONCERTE dainuos

Sol. Mario Sereni, Metropolitan Opera.

Sol. Regina Žymantaitė-Peters

REGINA ŽYMANTAITĖ-PETERS

ir

MARIO SERENI

METROPOLITAN OPEROS BARITONAS

Su simfoninio orkestro 27 muzikantų ansambliu,
diriguojant PHILIP NUZZO

Bilietai po 8, 6 ir 4 dol. Rezervuokite vietas skambindami p. J. Budrienei 238-4337 ar į Dirvą 431-6344

SOVIETINIS BARBARAS MŪSŲ ŽEMĖJE...

(Atkelta iš 12 ps.)

Todėl, teigia B. Kviklys savo žodyje, jis ir ėmėsis šio didelio ir sunkaus darbo — knygose įamžinti architektūrinį mūsų šventovių grožį ir palikti jį ateities kartoms. O tai nelengva. Nelengva rasti žmogų, kuris keliautų po visą kraštą, fotografuotų net ir nušaliose vietovėse esančias bažnyčias, koplyčias, kryžius. O dar sunkiau jų nuotraukom prasiveržti pro kelėjinės vergijos sieną ir pasiekti laisvąjį pasaulį.

B. Kviklio žodį palydi Teišių ir Vilkaviškio vyskupijų šventovių skaidrės. Jose ne vienas pamatė ir savo tėviškos parapijos aplinkos momentus — šventovę, varpinę, kapinių detales. Ir kiek jose, tose mūsų šventovėse, grožio, ženklinančio gilų mūsų tautos minties ir dvasios troškimą kilti į tai, kas gražu kas kilnu — į nesustojančias aukštumas.

Toji lietuvių tautos dvasios kryptis — siekti grožio ir kilti į aukštumas dar ryškesnė dažnos mūsų šventovės viduje. Kyla ji į puošnius šventovės skliautus į viršų bėgančiomis linijomis ir atsiskleidžia spalvinguose vitražuose.

Pagaliam visa pasibaigia. Tačiau tavo mintys nesustojia. Jos lydi tave ligi namų slenksčio. Eini ir matai apiplestas šventoves, išverstus kryžius, žvėriškai nužudytus kunigus ir kalėjusių ir dar tebekalinamų kovotojų už laisvą mintį ir žodį veidus.

Ir girdi jų šauksmą. Begalinį šauksmą, kylantį iš kalėjimų celių ir koncentracijos stovyklų. Jis paliečia ir tavo būties gelmes. Ir tu

savo mintyse kartoji:

— Barbaras! Sovietinis barbaras! Ir ko jis, šis iki tol istorijoje nesutiktas veidmainys, tautų pavergėjas, žmogžudys, sadistinis kovotojas prieš visa, kas gražu, kilnu ir šventa, ko jis, kokio nusikaltimo dar nėra padaręs ar negalėtų padaryti?

O paskui šauki drauge su Apokalipsės nužudytaisiais: — Viešpatie, ar tu negirdi kankinamo ir žudomo žmogaus šauksmo? Ir ar dar ilgai pakęsi sovietinį barbarą, užliejusį tavo žemės veidą neapykantos gėriui, grožiui ir tiesai tamsa?

Ir klausi, Klausi nesustodamas: Ar dar ilgai negirdėsime savo tėvų žemėje vakarinės varpų giesmės ir nematysime laisvai plevėsujančios vėliavos, savo spalvomis susiliejančios su žydinčių sodų, laukų ir pievų spalvomis?

SANTA MONICA

LIETUVIŲ KLUBUI 20 METŲ

S. Monikos Amerikos Lietuvių Klubas, suruošdamas Naujų 1983 Metų sutikimą, kartu atšventė ir Klubą gyvavimo 20 metų sukaktį. Balias praėjo labai jaukiai, turėta svečių iš toliau, susirinko gražus burys apie 150 asmenų.

Orkestras grojo labai romantiškas melodijas laike vakarienės prie svečių stalų sudarydamas labai malonią nuotaiką. Solistas Antanas Pavasaris prisijungė prie orkestro, padainuodamas gražų valsą.

Kai muzikantai ilsėjosi, Linas Baškauskas, savanoriškai pradėjo groti okordeonu gražias lietuviškas dainas, sakydamas: "Aš jums grosiu, jūs tik dainuokit ir šokit". Taigi, dauguma dainavo, padarė didelį ratelį, šokdami lietuviškus šokus, lydint melodingiems okordeono garsams.

Maisto bufetas buvo ypatingai įvairiai bei puikiai paruoštas. Ačiū G. Plukienei ir jos padėjėjoms. Svečiai džiaugėsi skania vakariene ir nesigailėjo komplimentų šeiminkėms.

Naujiems Metams artėjant, ant visų stalų atsirado šampanas, Klubo pirminkas A. Markevičius pasveikino susirinkusius su N. Metais ir pakvietė Lietuvos gen. konsulą V. Čekanauską, kuris buvo su žmona svečių tarpe, tarti žodį ta proga. Konsulas, kaip visuomet, labai trumpai, pasveikino visus su N. Metais ir paminėjo, kad S. M. A. L. Klubas jau 20 metų sėkmingai veikia S. Monikoje, suburia nemažai žmonių per savo parengimus, suartina lietuvius. (eg)

1983 METŲ MUZIKOS KONKURSA LAIMĖJUSIŲ JAUNŲJŲ MUZIKŲ KONCERTAS

šeštadienį, vasario 19 d. 7:30 val. vak.

DIEVO MOTINOS PARAPIJOS
AUDITORIJOJE

Koncerte dalyvaus pianistai, solistai,
instrumentalistai.

Bilietai 5 — 3 dol.
Gaunami abiejose lietuvių parapijose po pamaldų.
Rengia JAV LB KULTŪROS TARYBA

• Jaunųjų muzikų konkursą laimėjusių koncerte, kuris įvyks vasario 19 d. Dievo Motinos parapijos salėje, dalyvaus gražus būrys konkursantų.

Žemiau spausdiname ke-
liu jų nuotraukas.

Koncertą rengia LB kul-
tūros taryba su Lietuvių
Fondo parama.

Vida Polikaitytė,
Los Angeles, Ca.

Vytas Bakšys, Dorchester, Ma.

Asta Šepetytė, Serena, Ill.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• VASARIO 12 D., 6:30 v.
v. — Lietuvos laisvės vigilija.
Rengia Dievo Motinos parapija.

• VASARIO 12 D. Pilėnų
tunto blynų balius.

• VASARIO 13 D. Lietuvos
Nepriklausomybės šventės mi-
nėjimas. Rengia Amerikos Lie-
tuvių Taryba.

• VASARIO 19 D. Jaunųjų ta-
lentų muzikos konkursas. Ren-
gia LB Kultūros taryba Dievo
Motinos parapijos auditorijoje.

• VASARIO 20 D. Neringos
skaučių tunto vėliavos šventi-
nimas.

• VASARIO 26 D. Tautinės
Sąjungos vakaronė Lietuvių
Namuose.

• VASARIO 27 D., 4 val —
Koncertas dalyvaujant sol. Al-
donai Stempužienei ir kanklių
solistei Mirgai Bankaitytei Die-
vo Motinos parapijos auditori-
joj. Rengia Dievo Motinos pa-
rapija.

• KOVO 6 D. Dirvos koncer-
tas Dievo Motinos parapijos
auditorijoje.

• KOVO 13 D. Kaziuko mu-
gė.

• KOVO 19-20 D. Grandi-
nėlės trisdešimtmečio šventė
Dievos Motinos parapijos audi-
torijoje.

• KOVO 20 D., 12 val. šv.
Jurgio parapijos salėje "Auš-
ros" 100 m. sukakties minėji-
mas rengiamas parapijos tary-
bos.

• KOVO 26-27 D.D. dail.
Nijolės Palubinskienės kūrinių
paroda Lietuvių Namuose.
Rengia Korp. Giedra.

• BALANDŽIO 9 D. Šv.
Kazimiero Lituanistinės mo-
kyklos Pavasario šventė Die-
vo Motinos parapijos salėje.

• BALANDŽIO 10 D., 12
val. šv. Jurgio parapijos salė-
je šv. Jurgio šventė ir meti-
niai padėkos pietūs (Velykų
stalas). Rengia parapijos ta-
ryba.

• Balandžio 16 D. atvažiuo-
ja "Antras Kaimas" iš Chica-
gos. Ruošia LB Ohio Apygar-
da Dievo Motinos parapijos
salėje.

• BALANDŽIO 17 D. 12 val.
Balso metinis susirinkimas
Dievo Motinos parapijos mažo-
joje salėje.

• BALANDŽIO 23 D. Dra-
minės literatūros vakaras. Ruo-
šia Vaidilos teatras.

• BALANDŽIO 24 D. 12 val.
LB Clevelande ruošia prof. dr.
Pranckevičiaus paskaitą Dievo
Motinos parapijos salėje.

• BALANDŽIO 30 D. Cleve-
lando ramovėnų vyru choro
dešimtmečio minėjimas-balius
Lietuvių namuose.

• GEGUŽES 14-15 d. Skau-
čių Židinio parengimas.

• GEGUŽES 15 D., 11:30
val. šv. Jurgio salėje metinis
parapijos susirinkimas ir ta-
rybos narių rinkimai.

• GEGUŽES 21 ir 22 D.D.
LKVS "Ramovė" skyrių atsto-
vų suvažiavimas Lietuvių na-
muose.

• GEGUŽES 22 D. Šv. Ka-
zimiero Lituanistinės mokyk-
los mokslo metų užbaigimo ak-
tas 11:30 val. Dievo Motinos
parapijos salėje.

• BIRŽELIO 19 D., 12 val.
šv. Jurgio salėje Juozo Tumo
Vaižganto mirties 50 m. mi-
nėjimas-akademija. Rengia pa-
rapijos taryba.

• LIEPOS 10 D., 12 val. Šv.
Jurgio salėje Dariau ir Girėno
Lituanikos skridimo 50 m. su-
kakties minėjimas rengiamas
parapijos tarybos.

• RUGPIŪČIO 14 D. SLA
14 kuopos gegužinė Jokūbai-
čių sodyboje.

• RUGSEJO 10 D., šeštadie-
nį Abiturientų balius Lietuvių
Namuose.

• RUGSĖJO 11 D., Šilinės
šventė, šv. Jurgio bažnyčioje
iškilmingos šv. mišios, proce-
sija į Marijos grotą ir Tautos
šventės paminėjimas.

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

DALIA KASULAITIS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5 1/4% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE ir apylinkėse

SLIDINĖJIMU PRADĖTOS PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Praėjusį šeštadienį, vasario 5 d., Holiday Valley Ski Resort, Ellicottville, New York, įvyko II-jų Pasaulio Lietuvių sporto žaidynių alpinistinės slidinėjimo varžybos, kurias pravedė Clevelando LSK žaibas. Varžybos sutraukė 31 lietuvių slidinėtą ir praėjo sėkmingai.

Kroso (cross-country) varžybos, turėjusios įvykti vasario 6 d., buvo atšauktos dėl nepalankių sniego sąlygų.

Platesnis varžybų aprašymas ir pasėkmės bus sekančiame Dirvos numeryje.

• Lietuvos laisvės vigilija įvyks Dievo Motinos parapijos šventovėje Vasario šešioliktosios minėjimo išvakarėse, šeštadienį, vasario 12 d. 6:30 val. vak.

Vigilija skiriama žuvusiems ir kovojantiems dėl Lietuvos laisvės prisiminti, bei mūsų, laisvėje gyvenančių pareigoms ir išpareigojimams apmąstyti. Visi kviečiami dalyvauti.

• Blynų balius įvyks šį šeštadienį Lietuvių Namų salėje. Rengia Pilėnų skautų tunto tėvų komitetas. Pelnas skiriamas skautų vasaros stovyklai.

Kongresmanas Edward F. Feighan, buvęs Ohio seimelio narys ir Cuyahoga apskrities komisijonierius, kalbės Vasario 16-osios minėjime Clevelande šį sekmadienį, vasario 13 d. Dievo Moinos parapijos salėje.

VASARIO 16 MINĖJIMAS MOKYKLOJE

Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla paminės Nepriklausomybės šventę vasario 12 d. 11:30 val. pamaldomis Dievo Motinos parapijos šventovėje.

Meninė programa bus 12 val. didžiojoje salėje: mokyklos choras ir mergaičių sekstetas vadovaujamas J. Kazėno, 12 skyriaus mokinio Vinco Staniškio referatas, eilėraščių pynė ir skaidrės. Mokyklos direktorius J. Vyšnionis maloniai kviečia tėvus ir mokyklos bičiulius minėjime dalyvauti.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS CLEVELANDO SKYRIUS MALONIAI KVIEČIA VISUS Į

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMĄ

1983 M. VASARIO 13 D., SEKMADIENĮ, 4 V. P. P.,
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS AUDITORIJOJE,
18022 NEFF ROAD.

Minėjimas vyks sekančia tvarka:

10 val. ryte — šv. Mišios Dievo Motinos lietuvių parapijos bažnyčioje.
Prieš Mišias — vėliavų pakėlimas prie paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės.

10:30 val. ryte — šv. Mišios šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje.

4:00 val. po pietų — iškilmingas minėjimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Kalbas pasakys VLIKo pirmininko pavaduotojas dr. Domas KRIVICKAS iš Washingtono ir naujai išrinktas JAV kongresmanas Edward F. FEIGHAN, JAV Užsienio Ryšių Tarybos narys.

Koncertinę dalį atliks solistai V. ir M. MOMKAI, akompanuojant muz. A. VASAIČIUI — visi iš Chicagos.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS
CLEVELANDO SKYRIAUS VALDYBA

• Neringos skaučių tunto vėliavos šventinimas įvyks š. m. vasario 20 d., sekmadienį, Dievo Motinos parapijos šventovėje. 10 val. Clevelando skautija organizuotai dalyvauja šv. Mišiose ir po pamaldų parapijos auditorijoje iškilminga suėiga, o po jos — pabendravimas ir kavutė.

Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti vėliavos šventinime, sueigoje ir kavutėje.

• Sol. Mario Sereni, Metropolitan operos baritonas, š. m. vasario 26 d. 2 val. p. p. transliuojamoje per radiją Francesco Cilea operoje "Adriana Lecouvreur" dainuos pagrindinį vaidmenį. O birželio 2 d. Metropolitan Operos išvykoje Clevelande dainuos Giacomo Puccini operoje "La Bohème".

Sol. Mario Sereni su sol. Regina Žymantaite - Peters dainuos kovo 6 d. 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos auditorijoje Dirvai paremti koncerte su simfoninio orkestro 27 muzikantų ansambliu diriguojant Philip Nuzzo.

• Pranui Puškoruii vasario 1 d. Clevelando klinikoje buvo padaryta sėkmin-

Solistai Margarita ir Vaclovas Momkai šį sekmadienį, vasario 13 d. Dievo Motinos parapijos salėje atliks Vasario 16-tos minėjimo meninę programą.
P. Malėtos nuotr.

gai širdies operacija. Ligonis taisosi ir tikisi greit grįžti namo.

parapijos mažojoje salėje 7:30 val. vak. Visi mielai laukiami.

• Sol. Aldonos Stempužienės ir kanklių solistės Mirgos Bankaitytės koncertas įvyks vasario 27 d. 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia Dievo Motinos parapija.

• Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius išsiuntinėjo laiškus prašymas pagal išgales aukoti Lietuvos laisvinimo darbams.

• LB Clevelando apylinkės valdyba laiškais kreipėsi į Clevelando lietuvių prašydama auka paremti LB visuomeninę ir kultūrinę veiklą.

NAUJI RUSINIMO PAVOJAI LIETUVOJE

Sekančioje Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės vakaronėje kalbės dr. Augustinas Idzelis tema "Ar ateina nauja rusinimo banga į Lietuvą". Vakaronė įvyks vasario 17 d., ketvirtadienį, Dievo Motinos

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELINIS apdraudos įstaigą. Skambinti ŽENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

Julija Nasvytytė, Brigita ir a. a. dr. Algirdo Nasvyčio dukterė, 1982 m. Kalėdų dieną susituokė su Kelly Morgan. Abu jaunieji baigė Case Western Reserve universitetą įsigydami Master of Fine Arts laipsnį dramos srityje. Kelly Morgan šiuo metu yra aktorius Cleveland Play House kompanijoje.

DIRVA

PAKVIETIMAS

Chicagos Lietuvių Tautinių Namų šešioliktasis metinis narių susirinkimas įvyks 1983 m. kovo 12 d. (šeštadienį), 4:30 val. p. p. nuosavuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Il. Susirinkimo darbotvarkė:

1. Pereito metinio susirinkimo protokolas (sekretorius A. Traška),
2. Lietuvių Tautinių Namų Valdybos ir Tarybos pranešimai,
3. Diskusijos dėl pranešimų,
4. Direktorių rinkimai,
5. Einamieji reikalai.

Susirinkime sprendimo teisę turi tik LTN nariai. Susirinkime dalyvauti ir savo pasiūlymus reikšti maloniai kviečiami visi didžiosios Chicagos lietuviai-ės.

Direktorių Taryba yra sudariusi nominacijų komisiją (Aleksandras Traška,

živilė Endrijonienė ir Vita Girdvainienė). Turintieji pasiūlyti kandidatus į LTN direktorius ar valdybos narius, prašomi kreiptis į bet kurį nominacijų komisijos narį.

Valdyba

UZGAVENIŲ BLYNAI

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Chicagos skyrius š. m. vasario 12 d., šeštadienį, 7 val. vak. rengia Užgavėnių Blynus Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave.

Maloniai kviečiame visus tuose blynuose dalyvauti. Rezervacijas prašome padaryti pas p. B. Kremerienę, tel. 597-6609.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

LAIMAI BOBELYTEI-JASAITIENEI

mirus, vyrui Dr. STASIUI JASAIČIUI, dukrai DALIAI, sūnui JURGIUI, broliams Dr. KAZIUI BOBELIUI, Vliko pirmininkui ir Amerikos Lietuvių Tarybos garbės pirmininkui, ir inž. JURGIUI BOBELIUI, Tautos Fondo direktoriui, gilią užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių Taryba
Clevelando Skyrius

A. A.

LAIMAI BOBELYTEI-JASAITIENEI

mirus, vyrui STASIUI, dukrai ir sūnui, broliams KAZIUI ir JURGIUI BOBELIAMS ir jų šeimoms reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime

Valentina ir Pranas
Mažeika

A. + A.

LAIMAI JASAITIENEI

mirus, mielam prieteliui Dr. STASIUI JASAIČIUI, dukrai DALIAI, sūnui JURGIUI, broliams inž. JURGIUI ir Dr. KAZIUI BOBELIAMS, bei kitiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir drauge liūdime

Birutė ir Vytautas Ignai

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos žinios

Inž. Vacovas Mažeika, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, nugalėjęs sveikatos krizę, pasilieka pareigose su visa valdyba iki 1984 m. gegužės mėn. šaukiamo Sąjungos seimo.

SAJUNGOS VALDYBOS KADENCIJA PRATĖSIAMA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos tarybos korespondencinio posėdžio, 1982 m. gruodžio 31 d., protokolas.

Sąjungos Valdybos 1982 m. lapkričio 26 d. pasiūlymas šios sąjungos tarybai (remiantis įst. 7 str. 4 p.) korespondenciniu keliu pasisakyti, ar sutinkama pratęsti valdybos kadenciją vieniems metams, atseit, iki 1984 m. gegužės mėn., rado didelį tarybos pritartimą.

Balsavimo teisę turėjo tarybos nariai 45. Balsavo, viso 39. Už kadencijos pratęsimą — 31. Prieš pratęsimą — 7. Susilaikė — 1. Balsavime nedalyvavo — 6.

Tokiu būdu balsavime dalyvavo 86,7% tarybos narių ir dauguma jų pasisakė už šios valdybos kadencijos pratęsimą iki 1984 m. gegužės mėn.

Apie tai surašomas šis protokolas ir prie jo jungiami balsavimo lapeliai. Protokolo originalas su priedais siunčiamas Sąjungos kontrolės komisijai, o antras egz. dedamas į sąjungos valdybos bylas.

Valdyba:

Vacovas Mažeika
Pirmininkas

Mečys Valiukėnas
I Vicepirmininkas

Mečys A. Šimkus
II Vicepirmininkas

Ona Daškevičienė
Izdininkė

Oskaras Kremeris
Sekretorius

Aukos Dirvai

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

J. Saulėnas,
N. Providence 15.00
V. Paulonis, Chicago 8.00
A. Burokas, Chicago 3.00
B. Rukša, Toronto 3.00
S. Mikalauskas, Cleve. .. 5.00
Lietuvių Moterų Federacijos
Bostono Klubas 30.00
T. Janukėnas, Dorchester 3.00
P. Žolynas, Chicago 8.00
J. Rukšėnas, Los Angeles 3.00
J. Pilkauskienė, Hamilton 15.00
P. Mekas, W. Hyannisport 3.00
D. Janutienė, Sausalito .. 5.00
K. Trečiokas, Union 8.00
X. Y., Boston 25.00
G. Biskis,
Claredon Hills 23.00
V. Butkys, Great Neck .. 3.00
J. Bružas, Cleveland 8.00
E. Likanderis, Chicago .. 3.00
S. V. Malėnas,
Gaithersburg 3.00
Pr. Lekutis, Fruitport 3.00
E. Jonušienė, Omaha 75.00
Prof. R. Vaišnys,
Mt. Carmel 8.00
Lietuvių Fondas, Chicago 10.00
V. Mazoliauskas,
Lake Worth 8.00
Dr. R. O. Patt, Cleveland 8.00
V. Trumpa, Santa Monica 25.00
J. Drasutis, Pittsburgh 10.00
J. Yurkus, Rochester 4.00
P. Guobys, Toronto 3.00
T. Penikas, Woodhaven 3.00
R. Venclovas, Australija 5.01
ALT S-gas Bostono skyr. 25.00
X. Y., Lyndhurst 10.00
A. Belskus, Euclid 50.00

V. Rugienius, Livonia .. 3.00
K. Žilinskas,
Daytona Beach 3.00
Dr. S. Paulauskas, Quincy 3.00
A. Kremeris, Palas Height 13.00
J. Juodvalkis, Chicago .. 3.00
L. Jankauskienė,
St. Petersburg 3.00
St. Šmaižys,
St. Petersburg 3.00
K. Ralys, Cleveland 5.00
Prel. J. Kučingis,
Los Angeles 33.00
J. Klausas, Philadelphia .. 5.00
V. Melinis, Matawan 3.00
P. Masalaitis, Wayne 3.00
P. Balynas, Dearborn 5.00
A. Vabalas, Venezuela .. 3.00
E. Keresevičienė,
Miami Beach 3.00
A. Juška, Sterling Hts. 8.00
Ed. Čapas, Willoughby .. 8.00
J. Juodišius, Cleveland .. 3.00
A. Jurkūnas, Berwyn 5.00
L. Lendraitis, Boston 3.00
Rev. prof. dr. P. Ragažinskas,
Central 33.00
ALT S-gos Chicagos sk. 50.00
B. Vembrė, Rochester .. 5.00
A. Setikas, St. Petersburg 1.00
A. Kižys, Euclid 8.00
K. Mažonas, Parma 23.00
K. Širvinskis, Cleveland 3.00
F. Mandeikis, Centerville 13.00
L. Banis, Cleveland 8.00
St. Skorupskas, Bloomfield 3.00
St. Ignatavičius, Cleveland 3.00
Č. Satkas, Kirtland 25.00
B. Tamelionis, Toronto .. 8.00
J. Stankus, Hamilton 8.00
J. Matiukas, Woodhaven 3.00
St. Giedrikas, Juno Beach 3.00
B. Michelevičius, Sarasota 3.00
A. Diškėnas, St. Pete. 8.00
K. Siliūnas, Flushing 3.00
J. Augutis, Rockford 8.00
J. Daugėla,
Ormond Beach 13.00
T. Varanka, Claredon Hills 5.00
A. Simutis, E. Rockway 8.00
V. Vitkus, Rochester 3.00
Dr. J. Žukas, Baltimore 8.00
J. Bubelis, Dayton 8.00
Pr. Kidolius, Hartford .. 3.00
A. Sandargas,
Ormond Beach 10.00
V. Janulis, Cicero 3.00
V. Žilinskienė-Weckstrom,
Santa Barbara 3.00
K. Dulys, Crownsville .. 8.00
L. Noreika, Nesconset .. 3.00
ALT S-gos Baltimorės
skyrius 50.00
Dr. E. Jansonas, Osterville 8.00
J. Žvynys, St. Petersburg 13.00
Br. Sutkus, Richmond Hill 8.00
F. Navickas, Cleveland .. 5.00
G. Jančauskas, Hyannis .. 8.00
L. Stasiūnienė, Chicago .. 8.00
V. Zdanys, Wetersfield .. 8.00
J. Zugra, Cleveland 3.00
J. Kukanauza, Valencia 16.00
Č. Staniulis, Delray Bch. 5.00
V. Mažeika, Park Ridge 25.00
V. Misiūnas, Elizabeth .. 8.00
E. Jakulis, Willoughby 6 3.00
S. Radžiūnas, Omaha 3.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje, ne kartą yra parėmę stambesnę auką Dirvos leidimą, dabar vėl atsiuntė 100 dol. per valdybos sekretorių M. Valiukėną. Ačiū.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitempia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

Washingtono tautinių šokių grupė, vadovaujama Astos Banionytės-Connor atliko programą Kongreso rūmuose surengtame pagerbime "Ad Hoc" komiteto nariams.